

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXVI. évf. 38.
(3761.)
2020. szeptember 20.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

52. NEMZETKÖZI
EUCCHARISZTIKUS
KONGRESSZUS

BUDAPEST | 2021.
szeptember 5-12.

Kezdődhet a tanév

*Veres András püspök megáldotta
a győri hittudományi főiskola
felújított épületét*

„Megteremtettük egy modern főiskola, egy szellemi műhely működésének feltételeit. Most elindulhatunk a szellemi építkezés, a lelki gazdagodás útján” – fogalmazott a megújult Brenner János Hittudományi Főiskola átadásán Reisner Ferenc, a győri intézmény rektora. Szeptember 8-án Veres András megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke áldotta meg az épületet.

Az intézmény vezetősége sétára hívta a sajtó képviselőit a főiskola megújult falai közé. Kálmán Imre prefektus, püspöki irodaigazgató vezetésével nemcsak a felújítás részleteit láthatuk, hanem betekintést nyerhettünk az intézmény életébe, a papnövendékek szellemi, lelki formálódásának mindennapjaiba is. A Tudor-kastélyok mintájára épült szeminárium a város egyik ékessége. A Káptalandombon álló, különleges épületnek titokzatos ereje, vonzása van, megállítja a turistákat, a járókelőket. Belépni azonban csak a főiskola hallgatóinak és az ünnepi alkalmakra meghívott vendégeknek szabad. Őt szinten folyik az épületben az oktató-nevelő munka. Középen kaptak helyet a központi terek, a földszinten a díszterem, felette az ebédlő és a kápolna. A két oldalsó szárnyban alakították ki a tantermeket és a csoportszobákat, valamint a papnövendékek és előljárók lakószobáit.

Az épület szerkezeti és gépészeti megújítása mellett számos technikai és életminőséget javító változtatás is történt a beruházás során.

(Folytatás a 6. oldalon.)

Fotó: Lambert Attila

*A járvány
és a szolidaritás*
2. oldal

*Egyszerűen csak
szeretni
az embereket*

Bemutatjuk Bóka Balázst,
a Szombathelyi
Egyházmegye
újmisés papját
3. oldal

*Európán
elhatalmasodott
a fogyasztói szemlélet*
Jean-Claude Hollerich
bíboros
a hiteles kereszténységről
11. oldal

Megújult az Egyetemi templom

Erdő Péter bíboros, prímás szeptember 6-án megáldotta a felújított budapesti Egyetemi templomot (Kisboldogasszony-templom). Az ünnepi liturgián részt vett Marton Zsolt váci megyéspüspök és Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök. A szentmisén jelen volt Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár.

„Falaid előttem vannak szüntelen” (Iz 49,16) – ezzel a szentírási idézettel kezdte köszöntőjét Martos Levente Ba-

láz, a Központi Papnevelő Intézet rektora.
(Folytatás az 5. oldalon.)

Szent Ferenc szellemisége a pápai megnyilatkozásokban

*Az új enciklikáról is szó volt
a Naphimnusz Műhely kurzusán*

Ferenc pápa a Szent Ferenc-i karizma tükrében címmel tartották meg a budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán a Naphimnusz Műhely szeptember 8-ai tanévkezdő beszélgetését, melyet Bagyinszki Ágoston OFM előadása vezetett föl.

A Naphimnusz Műhely rendezvénye szentségimádással kezdődött a főiskola kápolnájában. Oltárra kihelyezett szentelt ostya, a szenvedés és a feltámadás között lebegő, modern korpusz, nyitott Szentírás, mély csönd, hívó férfiak és nők, éppen tizenketten, Jézus jelenlétében elmerülve.

A csöndet Nobilis Márió, a Sapientia tanszék-vezető tanára, a Naphimnusz Műhely kurzus-vezetője törte meg, egy, az idei teremtés hete témájával (A teremtő bizonytalanság) kapcsolatos szöveget olvasott fel arról, hogy a teremtés-védelemre nincsenek receptek, a klímaváltozásra nincs ellenszer, mert az új megoldások alkalmazásakor rendre új gondok jelentkeznek.

A teremtésért viselt felelősségünk dinamikus jellegű, megpróbáltatásokkal teli. Az emberiségnek egyre teljesebb közösségben kell élnie Istennel, és az embertársaknak egymással; csak a kereszttel egyesült élet adhat reményt. A csendes kis kápolnában jelen lévők az ökológiai megtérésért, a teremtésvédőkért imádkoztak.
(Folytatás a 2. oldalon.)

Zenével képviselni az apostoli kor lelkesedését

*Beszélgetés Varga Attilával,
a Boanergész együttes alapítójával*

Idén 250 éves az Országúti ferences templom. A jubileumról ünnepségsorozattal emlékeznek meg. Szeptember 27-én este, a fél 8-as szentmiséhez kapcsolódóan koncertet terveznek, ráirányítva a figyelmet arra, hogy 35 évvel ezelőtt ezen a szentmisén kezdődött meg a templomban a zenei szolgálat, amelyből idővel megszületett a Boanergész ének- és zenekar. A nyolcgyermekes Varga Attila énekes-zeneszerzővel, az együttes alapítójával beszélgettünk.

Az esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium tanulójaként kezdett evangelizáló zenével foglalkozni. Volt valamilyen zenei előképzettsége?

– Ötéves korom óta zongorázom. Magántanár járt hozzám, és hetedikes koromig foglalkoztam zenével. A szüleim a bátyámat és engem rendszeresen vittek a Zeneakadémiára, az Operába, az Erkel Színházba. Édesanyám óvónő volt, és nagyon szépen hegedült. A ferences Thun Albin, édesanyám unokatestvére egy egri kántortanító gyermeke volt, és Kínában misszionáriusként szolgált a 30-as években.

(Folytatás a 9. oldalon.)

A járvány után az egyetlen járható út a szolidaritás

A Szentatya szeptember 2-án a világ gyógyításáról szóló katekézissorozatának ötödik elmélkedését tartotta az Apostoli Palota Szent Damaszus-udvarán, 189 nap után immár ismét hívők személyes jelenlétében. Katekézisének A szolidaritás és a hit erőnye címet adta. A pápa beszédének teljes fordítását közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

Megannyi hónap elteltével ismét szemtől szembe, és nem a képernyőn keresztül találkozunk. Szemtől szembe. Ez gyönyörű! A mostani járvány rávilágított egymásrautaltságunkra: mindnyájan összekapcsolódnak egymással, rosszban és jóban egyaránt. Ezért, hogy jobb emberként kerüljünk ki ebből a válságból, együtt kell cselekednünk! Együtt, nem egyedül, együtt! Egyedül nem, mert nem lehet! Vagy együtt csináljuk, vagy sehogy. Együtt kell csinálnunk, mindannyian, szolidaritásban. Ma ezt a szót szeretném hangsúlyozni: *szolidaritás*.

Az emberiség családjaként közös eredetünk Istenben van; közös otthonban élünk, egy kertbolygón, a földön, ahová Isten helyezett bennünket; és közös rendeltetésünk van Krisztusban.

De amikor mindezt elfelejtjük, kölcsönös függőségünk egyesek másoktól való függésévé válik – elveszítjük a kölcsönös függőségnek ezt a szolidaritásban megvalósuló harmóniáját –, növekszik az egyenlőtlenség és a marginalizáció; a társadalom szövete szétfoszlik, a környezet pedig pusztul. Mindig ugyanaz a magatartás vezet ide.

Ezért a szolidaritás elvére most nagyobb szükség van, mint valaha, ahogy *Szent II. János Pál* tanította (vö. *Sollicitudo rei socialis* enciklika 38–40.). Ebben az egymásra utalt világban megtapasztaljuk, mit jelent ugyanabban a „világméretű faluban” élni. Szép ez a kifejezés: a hatalmas világ nem más, mint egy világméretű falu, mert minden összekapcsolódik mindennel. Ezt az egy-

másrautaltságot azonban nem mindig alakítjuk szolidaritássá. Hosszú az út az egymásrautaltság és a szolidaritás között. Az önzés formái – egyének, nemzetek és hatalmi csoportok önzési formái – és az ideológiai merevségek épp ellenkezőleg: „a bűn struktúráit” táplálják (uo. 36).

„A »szolidaritás« szó kissé megkopott, és olykor helytelenül értelmezik, ám sokkal többet jelent a nagylelkűség néhány szórványos cselekedeténél. Új mentalitás kialakítását követeli meg, amely közösségekben, mindenki életének a javak néhány ember részéről történő kisajátításával szembeni elsőbbségében gondolkodik.” (Evangélii gaudium apostoli buzdítás 188.) Ezt jelenti a szolidaritás. Nem csak másoknak nyújtott segítségről van szó – ezt jó megtenni, de többről van szó –: igazságosságról (vö. A Katolikus Egyház katekizmusa 1938–1940.). A szolidaritás és gyümölcsözőség érdekében a kölcsönös függőségnek erős gyökerekre van szüksége az emberségben és az Isten által teremtett természetben, tiszteletben kell tartania az arcokat és a földet.

A Biblia kezdettől fogva figyelmet bennünk. Gondoljunk Bábel tornyának történetére (vö. Ter 11,1–9), amely bemutatja, mi történik, amikor megpróbálunk az égig érni – hisz ez a célunk –, ám úgy, hogy figyelmen kívül hagyjuk a kapcsolatot az emberivel, a teremtéssel és a Teremtővel. A toronyépítés egy kifejezőmód: minden alkalommal ez történik, amikor valaki csak feljebb és feljebb akar jutni, anélkül hogy figyelembe venné a többiekét. „Csak én!” Gondoljunk a toronyra. Tornyokat és felhőkarcolókat építünk, de tönkretesszük a közösséget. Egyesítjük az épületeket és a nyelveket, de megsemmisítjük a kulturális gazdagságot. A föld urai akarunk lenni, de leromboljuk a biológiai sokféleséget és az ökológiai egyensúlyt. Egy másik kihallgatás keretében már beszéltem nektek azokról a San Benedetto del Tronto-i halászkoról, akik eljöttek idén, és azt mondták nekem: „Huszonnégy tonna hul-

ladékot vontunk ki a tengerből, amelynek a fele műanyag volt.” Gondolatok csak bele! Ezeket az embereket az vezérli, hogy halakat fogjanak, igen, de hulladékot is, hogy kivigyék, és megtisztítsák a tengert. De ez [a szennyezés] a föld pusztítása, azt jelenti, hogy nem vagyunk szolidárisak a földdel, amely ajándék. Leromboljuk az ökológiai egyensúlyt.

Emlékszem egy középkori elbeszélésre, amely ezt a „Bábel-szindrómát” mutatja be, azt, amikor nincs szolidaritás. Ez a középkori történet elmondja, hogy a torony építése során, amikor egy ember leesett – rab-szolgák voltak –, és meghalt, senki sem mondott semmit, legfeljebb: „Szerencsétlen, hibázott, és leesett.” Ezzel szemben, ha egy téglá esett le, mindenki panaszkodott. A bűnöst pedig megbüntették! Miért? Mert téglát drága volt előkészíteni, készíteni, kiegészíteni. Időre és munkára volt szükség a téglakészítéshez. Egy téglát többet ért, mint az emberi élet. Mindannyian gondoljunk arra, mi történik ma! Sajnos ma is előfordulhat ilyesmi. Esik néhány százalékpontot a részvénypiac – láthattuk az újságokban a napokban –, és minden hírügynökség beszámol róla. Emberek ezrei esnek el az éhség, a szegénység miatt, de erről senki sem beszél.

Bábel szöges ellentétben áll a pünkösdi, melyről a kihallgatás elején hallhattunk (vö. ApCsel 2,1–3). A Szentlélek, felülről szélként és tűzként aláereszkedve elárasztja a felső szobába zárkozó közösséget, betölti Isten erejével, ösztönzi, hogy menjen ki, és hirdesse mindenkinek az Úr Jézust. A Lélek egységet teremt a sokféleségben, harmóniát teremt. A bábeli torony történetében nem volt harmónia; haszonszerzés vezette történet volt. Ott az ember pusztá esz-köz, merő „munkaerő”, de itt, pünkösdkor mindannyian eszköz vagyunk, de közösségi eszköz, mely egész önmagával részt vesz a közösség építésében. *Assisi Szent Ferenc* jól tudta ezt, és a Lélektől indítva minden embert, sőt minden terem-

ményt testvérnek vagy nővérnek hívott (vö. *Laudato si'* 11.; vö. *Szent Bonaventura: Legenda maior* VIII, 6; *Ferences források* 1145.). Farkas testvérré is emlékeztetünk.

Pünkösdkor Isten jelenlővé teszi magát, és hitre indítja a különbözőségben és szolidaritásban egyesült közösséget. Harmóniában egyesült sokféleség és szolidaritás, ez a követendő út. A szolidáris sokszínűség rendelkezik az „antitestekkel”, hogy az emberek egyedisége – mely egyedülálló és megismételhetetlen ajándék – meg ne betegedjen individualizmussal, önzéssel. A szolidáris sokféleség rendelkezik antitestekkel azoknak a társadalmi struktúráknak és folyamatoknak a gyógyítására is, amelyek igazságtalan és elnyomó rendszerre fajultak (vö. *Az Egyház társadalmi tanításának kompendiuma* 192.).

Ma tehát a szolidaritás a követendő út a világjárvány utáni világ felé, interperszonális és társadalmi betegségeink gyógyítása felé. Nincs más út. Vagy a szolidaritás útján haladunk, vagy rosszabbá válik a helyzet.

Szeretném megismételni: válságból nem kerülünk ki ugyanolyan-ként, mint amilyenek korábban voltunk. A világjárvány válság. Válságból vagy jobb, vagy rosszabb emberként kerülünk ki. Nekünk kell vá-

lasztanunk! A szolidaritás pedig megfelelő út ahhoz, hogy a válságból jobb emberként kerüljünk ki, nem felületes változtatásokkal, nem: „egy kis mázzal lekenjük, és már minden rendben is van.” Nem! Jobb embereknek kell lennünk!

A válság közepette a hit által vezérelt szolidaritás lehetővé teszi számunkra, hogy Isten szeretetét átültesse globalizált kultúránkba, nem tornyokat vagy falakat emelve – mennyi falat emelnek manapság! –, amelyek szétválasztanak, de aztán összeomlanak, hanem közösségek szövésével és valóban emberi és szilárd növekedési folyamatok támogatásával. Ebben segít a szolidaritás. Felteszek egy kérdést: „Én gondolok-e mások szükségleteire?” Mindenki válaszoljon szíve mélyén!

Válságok és viharok közepette az Úr azzal a felhívással és kihívással fordul hozzánk, hogy ébresszük fel és aktiváljuk ezt a szolidaritást, mely képes szilárdságot, támogatást és értelmet adni ezeknek az óráknak, amikor minden süllyedni látszik. A Szentlélek kreativitása ösztönözzön bennünket a családias vendéglátás, a gyümölcsöző testvériség és az egyetemes szolidaritás új formáinak létrehozására! Köszönöm!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Szent Ferenc szellemisége a pápai megnyilatkozásokban

Az új enciklikáról is szó volt a Naphimnusz Műhely kurzusán

(Folytatás az 1. oldalról.)

A kurzus évkezdő alkalma az egyik főiskolai teremben folytatódik. Oda már többen érkeznek, ketten pedig online kapcsolódnak a közösséghez.

Bagyinszki Ágoston OFM a műhelybeszélgetést felvezető előadásában elmondja, hogy ferences berkekben is sok szó esik arról, miként mutatkozik meg a Szent Ferenc-i lelkiesség hatása a pápai megnyilatkozásokban. A ferences karizma olyan, mint egy olvasólcse, amelyen át rálátunk az evangélium gazdagságára – teszi hozzá az előadó.

Berhidai Piusz ferences tartományfőnök a *Pannonhalmi Szemlében* „a szent mobilitásról” szólva Ferenc pápa *performatív* szándékáról ír, mely szerint *Szent Ferencnek* üdvös tettekre indító példává kell válnia az ökológiai katasztrófák, a társadalmi igazságtalanságok és a sokféle emberi szenvedés által sújtott jelenkori világunkban. A performatív hozzáállás tehát cselekvésre indít.

Bagyinszki Ágoston megjegyzi: a pápa első interjújában elmagyarázta, hogy azért

vette föl a Ferenc nevet, mert az assisi szent a béke embere, a szegénység szentje, aki óvó, védő módon fordul a teremtett világ felé. Már pápaságának kezdetén szentszéki szolgálatba, a Papi Kongregációba helyezte a ferences rendfőnököt. *Evangélii gaudium* kezdetű apostoli buzdításának 186–216. pontjai pedig az úgynevezett perifériák felé fordulást szorgalmazzák, egyúttal az Egyház elitizmusának, arisztokratizmusának levetkőzését sürgetik. Mindez éles ellentétben áll azzal a korábbi szellemiséggel, amely a XX. századi pápaság történetében, „a Piuszok idejében” érvényesült.

Bagyinszki Ágoston rámutat: Ferenc pápa megjegyzései eseténként olyan érzést kelthetnek bennünk, mintha mindannyiunknak „szociális munkásokká kellene válnunk a nyomorgók között”. Egyúttal felhívja a figyelmet arra, hogy minden kétséget kizáróan Szent Ferencben is volt ilyen irányú érzékenység.

A Szentatya idén, hét évvel a pápává választása után új enciklikát ad ki. Október 3-án Assisibe utazik, hogy aláírja a testvériségről és a társadalmi barátságokról szóló, *Mindnyájan testvérek (Fratelli tutti)* kezdetű megnyilatkozását. Hasonlóan hangsúlyos Ferenc pápánál a békemisszió gondolata is.

(Lásd az emberi testvériségről szóló, Abu-Dzabiban aláírt nyilatkozatot. Igaz, ebben az esetben az Assisivel való párhuzamok keresése erőltetett lehet, és ez pontatlanságokhoz, történelmietlen megállapításokhoz vezethet.)

A műhelybeszélgetés felvezetőjében szó esik Szent Ferenc és *III. Ince*, valamint *III. Honoriusz* pápa kapcsolatáról, és ez elvezet egy kérdéshez: tekinthető-e Szent Ferenc forradalmárnak?

Bagyinszki Ágoston rámutat, hogy az Argentínából érkezett pápa Szent Ferencről alkotott képének vonásain föl fedezhetők a XIX. századi *Paul Sabatier* munkásságához

köthető, szekularizált Szent Ferenc-képünk fontosabb vonásai. Az innen eredeztethető „forradalmár szent” képe azonban elszegényíti Assisi Szent Ferenc személyiségének teljes valóságát.

Hasonló probléma mutatkozik néhány esetben akkor is, amikor Szent Ferencnek a természettel, a teremtett világgal való kapcsolatáról esik szó, például a *Laudato si'* kezdetű enciklikában. A romantikus Szent Ferenc-kép elföldi azt a valóságot, hogy a *Naphimnusz* például a szent stigmatizációja után íródott, lelki fájdalomhoz, a belső élet alakulásához köthető.

A műhelybeszélgetésen jelen lévő *Juhos Benjamin* OFM megjegyzi: Szent Ferenc ekkor már megélt a szenvedést, de kiengesztelődött emberként Krisztusban látta a világot, tehát természetsszeretete a hitéből forrásozott.

Nobilis Márió az előbbiekhöz hozzáteszi: a stigmatizáció megmutatja számunkra az Istennel való találkozást, az alámerülést (szenvéds) vállalását azon az úton, amely elvezet a teremtményekkel való megbékéléshez, jó viszonyhoz.

A beszélgetés során a főiskolai hallgatók részéről az a felvetés is elhangzik, hogy Ferenc pápának minden bizonynyal határozott elképzelése van arról, mire van szüksége a jelen egyháznak, és céljai eléréséhez performatív módon használja fel Szent Ferenc szellemiségének lényeges elemeit. Nobilis Márió szerint a Szentatya ezt „profétai beszédmódja” által teszi: nem végletekig finomított fogalmakat használ, hanem radikális kijelentéseket, és így könnyen kritizálható. Éppen ezért első-sorban arra kell törekednünk, hogy megértsük, amit a pápa üzeni szeretne nekünk, megidézve Szent Ferenc alakját, szellemiségét – mondta a Naphimnusz Műhely kurzusának vezetője.

*
A műhelybeszélgetés végén Nobilis Márió arról tájékoztatta a jelenlévőket, hogy október 13-án lesz a Naphimnusz Műhely kurzusának következő alkalma, amelynek témája a teremtés iránti felelősség és a kommunikáció.

**Körössy László
Fotó: Merényi Zita**

Egyszerűen csak szeretni az embereket

Bóka Balázs, a Szombathelyi Egyházmegye újmisési papja

Székely János szombathelyi megyéspüspök szeptember 12-én áldozópappá szentelte Bóka Balázs diakónust. A következőkben bemutatjuk az újmisést.

„Ha képes leszek a különböző korú és élethelyzetű embereknek segítséget nyújtani, támogatni őket, olyan emberré válni, akivel megoszthatják az örömeiket és a gondjaikat, akkor azt hiszem, hozzájárulhatok ahhoz, hogy Isten országa a földön minél jobban kiteljesedjék.” Így vall papi szolgálata kezdetén a hivatásáról Bóka Balázs.

Élete Jánosházáról indult, ahol olyan alapokat kapott, amelyekre lehetett építeni. „A családban megvolt a hívó mentalitás, ebben éltem. Természetes volt számomra a templomba járás.” A Vas megyei Jánosháza, bár 2013-ban városi rangot kapott, szerinte megőrizte a falusias jellegét, és ez az itt élők vallásosságára is igaz. „A természet közelsége, az emberek természetessége és jó értelemben vett egyszerűsége, úgy érzem, egész életemre meghatározó hatással lesz. Minden alkalomnak örülök, amikor hazatérhetek.”

Bóka Balázs itt végezte az általános iskolát. Katolikus intézményben tanulhatott, Jánosházán ugyanis 1993-ban az állami iskola mellett megnyílt a Szent Imre Általános Iskola, ahová a településről és környékéről is sok gyerek jár. Középiskolai éveit Celldömölkön töltötte, de ez

idő alatt is szorosan kapcsolódott a jánosházi Keresztelő Szent János Plébániához. „Sokat köszönhetek a plébánosunknak és a káplán atyáknak. Támogattak, bevontak a plébánia életébe, számítottak rám. Segítettek, hogy felismerjem a hivatásomat.”

Balázs az érettségi után a szombathelyi egyetemre jelentkezett, orosz szakra. Németet és angolt is tanult, tanárnak, fordítónak vagy tolmácsnak készült. A hároméves alapképzés alatt egyre többször tette fel magának a kérdést, hogy mit szeretne kezdeni az életével. „Minden fiatal életében eljön az idő, amikor komolyan el kell gondolkoznia ezen. Én szerettem volna, ha segítségére lehetek másoknak, ha nem csak magamért vagy néhány emberért, hanem sokakért élhetek. Amikor ez tudatosult bennem, és összekapcsolódott a meghívottság érzésével, illetve a vallásos életformámmal, akkor ismertem föl, hogy a papi hivatás útjára kell lépnem.”

Az egyetemi évek alatt is rendszeresen besegített a jánosházi plébánián, járt szentmisére, és egyre fontosabbá vált számára mindez. „Többféle módon is éreztem, hogy Isten megszólított.”

Így aztán jelentkezett a győri semináriumba. Két évig ott tanult, majd három évet a római Collegium Germanicum et Hungaricum növendékékként töltött. 2018 szeptemberétől Celldömölkön teljesítette a gyakorlati évet, azután újabb egy éven át a licenciátusra készült, Rómában.

„Azzal, hogy a Katolikus Egyház központjában élhettem és tanulhattam, kitágult számomra a világ. Sokféle kultúrával és nyelvvel találkozhattam. A nemzetköziség és a teológiai tanulmányaim nagy hatással voltak rám: sokat bővült a teológiai tudásom és nyitottabbá váltam a kultúrák, az emberek iránt. Mindez persze nem ment nehézségek nélkül. Külföldre költözni, és ott új életet kezdeni, idegen nyelveket magas szinten elsajátítani, hosszú időre távol lenni az otthontól nem volt könnyű, és az isteni gondviselés segítségével valószínűleg nem is

sikerült volna célba érnem. Sokszor konkrét személyeken, leginkább a barátaimon keresztül tapasztalhattam meg a gondviselő Isten működését.”

A licenciatúsi év előtti pasztorális gyakorlat lehetővé tette, hogy „kipróbáljam magam egy plébános vezetése mellett”. Celldömölkön változatos tapasztalatokat szerezhetett a papi életéről. Szentmiséken szolgált, tanúságot tett a hívek előtt. Fontos volt számára a hitoktatás: tanított a Szent Benedek Katolikus Általános Iskolában és az állami iskolákban is. Részt vett a plébániai közösségek alkalmain, közreműködött a különböző programok, rendezvények szer-

vezésében. Bejárt a kórházba és az idősek otthonába is.

Bóka Balázs hamarosan megkezdheti papi életét, amiről így vall. „Nem szeretnék részletes tervet, konkrét elvárásokat megfogalmazni, hogy milyennek kell lennem, mit kell elérnem papként. Ha az elvárásaim túl nagyok volnának, az megbénítana. Nekem nagyon tetszik egy ma már nyugállományban lévő magyar főpásztor gondolata. Ezzel kezdek neki a szolgálathoz: »A pap az az ember, aki egyszerűen csak szereti az embereket, és minden mást ehhez alakít.«”

Trautwein Éva
Fotó: Szombathelyi Egyházmegye

A közösség szolgálatában

Megyei kitüntetést vehetett át Veres András püspök, az MKPK elnöke

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye hírnevének gyarapításáért kifejtett tevékenységének elismeréseként Pro Communitate díjat vehetett át a Pócspetriből származó Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke. A megyei közgyűlés által adományozott díjakat Seszták Oszkár, a közgyűlés elnöke adta át szeptember 12-én, a Zajtán tartott meggyenapon.

A nemzeti összetartozás évében szimbolikus helyszínen, a határ menti Zajtán rendezték meg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat megyenapi ünnepségét. A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye legkeletibb települése a trianoni békediktátum aláírása után néhány hónapig Romániához tartozott, ám Vitéz Gál Lajos helyi iskolaigazgató, kántortanító szemfülességének és diplomáciai tehetségének köszönhetően a falu visszakerült Magyarországhoz. A település, bár a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye területéhez tartozik, igazi központjának Szatmárnémetit tekint. A helybeliek ennek a szimbolikus összetartozásnak a kifejeződését látják abban is, hogy a zajtai templomtoronyból látni lehet a szatmárnémeti székesegyház tornyát.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés 2005-ben május 20-át a megye napjává nyilvánította, arra emlékezve, hogy 1092-ben ezen a napon tartották meg a magyar egyházi és politikai törvényhozás

cessségét kérte a díjazottak további munkájára, hogy mindig egész nemzetünk javát szolgálják.

szempontjából is jelentős eseménynek számító szabolcsi zsinatot, amelyet Szent László király hívott össze. A magyar uralkodó itt stabilizálta Szent István államalkotó művét, nemcsak jogi és államigazgatási, hanem lelki értelemben is: az új, szilárd jogrendet a hit és a meggyőződés erejével tartotta egybe.

Idén a járványügyi helyzet miatt szeptemberre tolódtott a megyenap megünneplése. Az eseményen Veres András az elismerésben részesültek nevében Radnóti Miklós Nem tudhatom... című versének kezdőszöveivel mondott köszönetet a közgyűlésnek. Hangsúlyozta: az ember bármilyen messze él is az életét, a szülőföldet, a szülőfalut mindig otthonának tekinti. Majd Isten áldását, segítségét és a Szentlélek böl-

nelmi Magyarország térképe és egy turulmadár látható. Szerepel rajta azoknak a zajtai hősi halottaknak a neve is, akik az I. világháborúban az életüket áldozták a hazáért.

Seszták Oszkár emlékszólót adományozott Zajta polgármesterének. Schönberger Jenő szatmári megyéspüspök megáldotta a zászlót, majd arról beszélt: összetartozásunknak nem állhatnak útjába a határok, mert a szeretetnek és a testvériségnek semmiféle e világi hatalom nem szabhat határt. Csak a széthúzás, a gyűlölet, a meg nem értés választhat el testvért a testvértől.

A határok bennük vannak, és nekünk kell lerombolnunk őket Isten segítségével – hangsúlyozta a főpásztor. – Ma

Zajtán a nemzetünket ért legnagyobb megpróbáltatásnak állítunk emléket. Úgy magadójék itt ez az emlékmű, mint szereteteink sírja fölött a kereszttel, amely azt hirdeti, hogy hiszünk a feltámadásban. Kemény lecke volt ez, de megtanított bennünket arra, hogy Isten a rosszat is egy nagyobb jó érdekében engedi meg. Az egymásra találás és az összetartozás örömeivel adjunk hálát Istennek. Irgalmát, szeretetét, hűségét a zsoltáros szavaival köszönjük meg: „Dicsérjétek az Urat mind, ti népek, dicsőítések mind, ti nemzetek! Mert nagy az ő szeretete irántunk, az Úr hűsége örökké tart.” (Zsolt 117,1)

A megyenapon beszédet mondott Seszták Oszkár, a

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke; Orbán Balázs miniszterhelyettes, parlamenti és stratégiai államtitkár; Tánczos Barna, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség szenátora; Kosztya Zoltán, Zajta község polgármestere és Tilki Attila, a térség országgyűlési képviselője.

Az ünnepségen közreműködött a zajtai férfikórus és a Vitéz Gaál Lajos Kulturális Egyesület énekkara. A rozsályi Hajnalpelika Kisszínpad tagjai az István, a király című rockoperából adtak elő részleteket.

Forrás:
Debrecen-Nyíregyházi
Egyházmegye
Fotó: Kovács Ágnes

A BIBLIA ÜZENETE

Az élet barátja

Mt 20,1–16a

„Senki sem fogadott fel minket” – megrendítő Jézus példabeszédének ez a mondata. Olyan munkások mondják ezt, akik egész álló nap a város főterén vártak, abban a reményben, hogy valaki majd elhívja őket dolgozni. Ám a délután kezd immár estébe hajolni, s ők felméri: senkinek sem kellenek. Ácsorgásuk teljességgel értelmetlen, hiszen józan ésszel elképzelhetetlen, hogy valaki ilyenkor még fel fogadja őket. Mégis várnak. Talán maguk sem tudják, mire, kire.

Miért ők azok, akik dologtalanul ott maradtak a legforgalmasabb helyen, ahol minden utca keresztezi egymást? Esetleg suták, kacsa kezűek? Vagy nem megnyerő a külsejük? Tán van valamilyen rejtett hibájuk? Igazából mindezt lényegtelen. Miért? Mert a dráma a legmélyebb szakadékokat, a legsötétebb árnyakat állítja elénk. Mindenki elment mellettük, és senki nem mondott rájuk igent. Léteznek ugyan, de az emberek szemében olyanok, mintha nem is lennének. Lehet erre a sokkoló tapasztalásra bármiféle feleletet adni? Hiszen akár-hogyan öntjük szavakba az indokot, egyvalami nem fog változni: a többiek kevesebbnek, értéktelenebbnek tartják őket. Az ő életük nem olyan élet, mint a másoké. Ők kevesebbek, eldobhatók, leselejtezhetőek. Minden, ami ezt indokolná, végül borzalmas, embertelen és kegyetlen kijelentés lenne, hiszen társadalmaink

egyik legszörnyűbb, mégis hallgatólagosan elfogadott alapelvére mutatna rá: ha nem vagy hasznos, akkor olyan vagy, mintha nem is lennél. Használhatónak kell lenned ahhoz, hogy hajlandóak legyenek értékesnek tartani téged. Nem a léted a jó, hanem csakis a profit, amit ki tudsz termelni.

Ekkor lép színre a gazda, aki a parabola keretében egyértelműen maga Isten. Ő, miután kitapintotta a sebet, csak ennyit mond: „Menjete ti is a szőlőmbe.” A szőlőskert a Biblia képes nyelvén a választott népet, evangéliumi összefüggésben Isten országát jelenti. A Teremtő nem alkotott senkit, aki értéktelen lenne. Ő mindenkit azért hívott létbe, mert akarta, hogy legyen, és mert képes fölfedezni létezésének értékét. A gesztus egyértelmű: nem az elvégzendő munka miatt mond rájuk igent, hiszen nemsokára úgyis lemegy a nap, aligha tudnak bármi értékelhető (vagyis: profit hozó) munkát elvégezni a birtokon. Nem ezért kellenek a gazdának, hanem csakis saját maguk miatt.

Isten „az életnek barátja” (Bölcs 11,26). Országáa kontrasztja a mi birodalmainknak. Ő mindannyiunknak ezt mondja: „drága vagy a mindennemben, becses vagy nekem, és szeretlek” (Iz 43,4). Mikor leszünk képesek mi is így tekinteni egymásra?

Török Csaba

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A kegyelem felhasználása

A pünkösd utáni 16. vasárnap apostoli szakaszának fő gondolata folytatja az előző vasárnapi tanítást. Ott Isten kegyelmének áradásáról volt szó, itt pedig a kegyelem felhasználásáról tanít Szent Pál apostol (2Kor 6,1–10). Szorosan kapcsolódik ehhez a talentumok, a lelki adományok kamatoztatásáról szóló evangéliumi tanítás (Mt 25,14–30). Jól tudjuk, hogy testi életünk fenntartásához szükséges a táplálék. Azok tudnak igazán beszélni erről, akik kigyógyultak halálhoz vezető anorexiás betegségekből. Igen ám, de lelkiéletünk is van, és ennek fenntartásához éppúgy szükséges a lelki táplálék, a kegyelem. Erről pedig a nagy megtérők tudnak igazán beszélni, akik megértették az Istentől való eltávolodás útját és a bűn mélységét. Biztos, hogy körülvesz és eláraszt bennünket Isten kegyelme, nekünk csak fel kell használnunk, és élhetjük istengyermei életünket.

Szent Pál először ezt a figyelmeztetést adja: „ne vegyétek hiába az Isten kegyelmét” (2Kor 6,1). Közérthetőbben talán úgy lehet ezt megfogalmazni, hogy ne herdáljátok el, ne éljetelek úgy, hogy oda sem

figyelték rá. Vagy másképpen szólva: használjátok fel Isten kegyelmét. Bizony, nagy a felöltnesség veszélye, mert a mindennapi élet gondjai közepette némelyek hajlandók megelégedkezni a fölülről jövő segítségről, mások pedig nagyra törekvésükben mindent maguk akarnak megoldani az életükben, és nem igénylik Isten kegyelmét, segítő szeretetét. Pedig a legfontosabbat, sőt az egyedül fontosat, az üdvösséget nélküle nem lehet elérni.

Az apostol másodszor arról tanít, hogy „most van a kellő idő, most van az üdvösség napja” (2Kor 6,1). Most kell megragadni az alkalmat Isten kegyelmének befogadására. Bizony, ezen a téren nagyon helytelen Pató Pál úr „ej, ráérünk arra még” magatartása. Az első keresztyén századok szokását sem tartjuk helyesnek, hogy egyesek – még maga Nagy Konstantin császár is – a halálos ágyig halogatták a megkeresztelkedésüket. Ahogy az a magatartás is helytelen, hogy itt van az alkalom a szentgyónás elvégzésére, és mégsem teszem meg. Mi a biztosítékom arra, hogy

megérem a holnapot vagy a következő lehetőséget? Igen, érvényes Szent Pál apostol komoly figyelmeztetése: most van a kellő idő! Mert a holnap, a holnapután, a jövő esztendő egyáltalán nem biztos.

Harmadik tanításként személyes példát ad az apostol: a mindenféle nehézségek közepette is úgy élt, „mint akiknek semmijük sincs, mégis mindenük megvan” (2Kor 6,10). Nem más, mint a kegyelem művelte ezt benne. A felénk áradó kegyelem felhasználásával mi is törekedhetünk az ilyen életformára. Jól tudjuk, hogy életünk valódi boldogságát nem a vagyon és a gazdagság adja, amit a moly megrág, a rozsda szétmar, esetleg a tolvajok ellopnak, hanem az a lelki gazdagság, amit a túlpartra is átvihetünk életünk végén. Milyen szépen fogalmazta meg „Isten szegénykéje”, Assisi Szent Ferenc: „Istenem és mindenem”!

Érdemes felhasználnunk Isten ingyenes ajándékát, szent kegyelmét: nem holnapra halasztva, hanem még ma, hogy őbenne gazdagodjunk.

Ivancsó István

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése 98/2.

Párbeszéd a zsidó Trifonnal című művében Szent Jusztinosz a következőképpen ír: „És nem lesz, aki megfélemlítsen és fogságba vessen minket, az egész földön, akik Krisztusban hiszünk, az is világos. Mindenki előtt ismert, hogy fejünket vesszik, megfeszítenek, vadállatok elé dobnak minket, fogságba vetnek, minden más kínzással gyötörnek, mert hitvallásunktól nem tántorodunk el, hanem amennyivel sokasodnak az ilyenek, annál többen lesznek hívők és istenfőlők Jézus nevéért. Velünk is ugyanaz történik, mint amikor valaki lemetszi a szőlőről a termő részeket, hogy több és életerős vesszőket hajtszon, s gyümölcsözőket adjon. Mert ez a nép az Isten által és az üdvözítő Felkent által ültetett szőlő.” (CX 4) Gondolatmenetében az apologéta a saját életére és korára vonatkoztatja az Újszövetség tanítását: „Helytartókhoz és királyokhoz hurocolnak benneteket miattam, hogy tanúságot tegyetek előttük és a pogányok előtt (...)

Akkor halálra adja majd a testvér a testvérét és apa a fiát. A gyermekek szülei ellen támadnak, és halálra juttatják őket.” (Mt 10,18,21)

Jézus tanításában a próféták mint Isten szolgálai bizonyos szempontból mártírok, ahogyan erről a gonosz szőlőmunkásokról szóló allegorikus példázatban is olvashatunk: a hívívó szolgálak a próféták, akiket a zsidó hatóságok és képviselőik üldöznek, mint Illést, és megölnék, mint Jeremiást (vö. Mt 21,22–40 és a szinoptikusok). Még erőteljesebb ez a tanítás Jézus korholó szavaiban: „Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert síremlékeket építetek az igazak sírjait, s azt mondjátok: »Ha atyáink napjaiban éltünk volna, nem lettünk volna bűntársai a próféták vérében.« De ti magatok tanúsítjátok, hogy fiait vagytok azoknak, akik a prófétákat megölték. Ti is betöltitek atyáitok mértékét! (...) Ezért íme, küldök hozzátok prófétákat,

bolcseket és írástudókat. Közlük egyeseket megöltök majd és keresztre feszítetek, másokat megostoroztok zsinagógáitokban és üldöztök városról városra.” (Mt 23,29–32,34)

A vértanúság és a prófétai küldetés a Jelenések könyvében is feltűnik: „Amikor befejezik tanúságtételüket, a mélységből fölszálló fenevad háborút indít ellenük, legyőzi, és megöli őket. A holttestük annak a nagy városnak az utcáján fog heverni, amelyet szellemi értelemben Szodomának és Egyiptomnak hívnak, és ahol Urukat is megfeszítették. A törzsekből, népekből, nyelvekből és nemzetekből sokan fogják látni holttestüket három és fél napon keresztül, és holttestüket nem engedik sírba tenni. A föld lakói pedig örvendezni fognak felettük, és vigadni fognak. Ajándékokat küldenek egymásnak, mert ez a két prófeta gyötrelmére volt a föld lakóinak.” (Jel 11,7–10; vö. 6,9; 17,6)

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Pietrelcinai Szent Pio

Szeptember 23.

Szülei földműveléssel, pásztorkodással foglalkoztak, ő volt a második a család hét gyermeke között. A keresztségben a *Francesco* nevet kapta. Már kisgyermekként részt vett a gazdaság körüli munkában: a bárányokat és egyetlen kecskéjüket legeltette. Jámor és csöndes, visszahúzódó kisfiú volt. Az állatok őrzése közben gyakran látott egy szakállas szerzetest, aki adományokat gyűjtött, és elhátározta, hogy ő is olyan szerzetes lesz, akinek szakálla van. Ötéves volt, amikor a helyi Szent Anna-kápolnában megjelent neki Jézus, odaintette magához a föltár mellé, és a fejére tette a kezét. Ettől kezdve voltak látomásai, elragadtatásai. Már gyermekként sűrűn vállalt vezekléseket, édesanyja egyszer rajtakapta, amint a földön alszik, egy nagyobb követ használva párnaként. Tízéves koráig az állatokat őrizte, ezért lemaradt a tanulásban. Egy parasztember tanította írni és olvasni. Amikor a szülei megértették, hogy szerzetes akar lenni, magántanítókra bízta. Apja kétszer is megpróbált Amerikában munkát találni, hogy a család helyzetén könnyítsen, és gyermekei tanulhassanak.

Francesco 1903. január 6-án, tizenöt évesen belépett a kapucinus szerzetesek morconeai novíciátusába, ahol január 22-én felöltötte a ferences ruhát és megkapta a *Pio* nevet, *V. Piusz* pápa tiszteletére, aki Pietrelcina védőszentje volt. Már ekkor elhatározta, hogy a szenvedésben fölajánlja magát az emberiségért. Örömmel viselte a novíciátus kemény fegyelmét. 1905-ben áthelyezték a San Marco La Catolá-

ba, egy évvel később pedig Cam-pobassóba. 1907. január 27-én tette le a szerzetesi fogadalmat. 1910. augusztus 10-én szentelték pappá, és szülőfaluja templomában mondta első szentmiséjét. Ebben az időben az ördög gyakran és gorombán támadta, ám ő megkapta a fölismerés és a kitartó harc kegyelmét.

Előjárói 1916 februárjában Foggiába, majd a San Giovanni Rotondo konventbe küldték. Itt töltötte élete hátralévő részét, több mint ötven évet.

Egy levele szerint 1910-től viselte a láthatatlan stigmákat. 1912 áprilisában átélte a szív-cserét, azaz a Krisztussal való misztikus egyesülés kegyelmét. A könnyek adományát is megkapta: sokat siratta a maga és a mások bűneit. Idegen nyelvekre őrangyala tanította. 1918 augusztusában átélte a szív megnyitásának (transverberatio) kegyelmét, majd szeptember 20-án megjelentek testén Krisztus látható, vérző sebei.

Az emberek keresni kezdték, egyre többen mentek el San Giovanni Rotondóba, hogy találkozzanak vele. A Szentszék azonban 1924-ben megtiltotta neki, hogy látogatókat fogadjon, gyóntasson, és bármi módon kapcsolatot tartson a hívekkel. Ezért évekig remetei elszigeteltségben élt. Végül azonban a rendelkezéseket *XI. Piusz* pápa egy újabb vizsgálat után, 1933-ban visszavonta.

Pio atya egy évvel később kezdte újra a gyóntatást. Innentől fogva élete a reggeli szentmise után a vég nélküli gyóntatásokból állt. Pio atya életében a stigmák mellett a legismertebb misztikus kegyelmi adomány a gyónók lelkében való olvasás, illetve a bilokáció (egyszerre két helyen való jelenlét) volt.

Már 1925-ben megnyitott egy húszágyas kis kórházat, 1932-ben pedig fölvetette egy nagyobb, a szegény betegek számára épülő kórház ötletét. A Casa Sollievo della Sofferenza (A Szenvedés Enyhítésének Háza) 1956. május 5-én nyílt meg.

1968. szeptember 20-án ünnepelték Pio atya stigmatizációjának ötvenedik évfordulóját. Jézus egyszer azt mondta neki: „ötven évig viseld sebeimet, azután hozzám jössz.” Így is történt, halála pillanatában a sebek behegedtek.

L. K.

SZEPTEMBER 20., ÉVKÖZI 25. VASÁRNAP (Kim Degon [Taegon] Szent András áldozópap, Csong Haszang Szent Pál és társaik, koreai vértanúk, Friderika, Philippe) – Iz 55,6–9 (*Az én gondolataim nem a ti gondolataitok.*) – Fil 1,20a–24,27a (*Számomra az élet Krisztus.*) – Mt 20,1–16a (*Talán rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok?*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 223 – EE 593, Ho 223 – EE 147, Ho 116 – EE 596, Ho 274 – EE 361.

SZEPTEMBER 21., HÉTFŐ – SZENT MÁTÉ APOSTOL ÉS EVANGÉLISTA ÜNNEPE (Ifigénia, Jónás, Maura) – Ef 4,1–7,11–13 – Mt 9,9–13.

SZEPTEMBER 22., KEDD (Móric, Villanovai Tamás) – Péld 21,1–6,10–13 – Lk 8,19–21.

SZEPTEMBER 23., SZERDA – **Pietrelcinai Szent Pio szerzetes emléknapija** (Tekla, Livia) – Péld 30,5–9 – Lk 9,1–6.

SZEPTEMBER 24., CSÜTÖRTÖK – SZENT GELLÉRT PÜSPÖK ÉS VÉRTANÚ ÜNNEPE (Mercédesz, Gerda) – Bölc 3,1–9 – Mt 10,28–33. **SZEPTEMBER 25., PÉNTEK** (Eufrozina, Kleofás) – Préd 3,1–11 – Lk 9,18–22.

SZEPTEMBER 26., SZOMBAT – Szent Kozma és Szent Damján vértanúk emléknapija (Jusztina, Kozima) – Préd 11,9–12,8 – Lk 9,43b–45.

SZEPTEMBER 27., ÉVKÖZI 26. VASÁRNAP – (Páli Szent Vince ál-

dozópap, Adalbert, Karola) – Ez 18,25–28 (*Amikor a bűnös elfordul a bűntől, amelyet elkövetett, megmenti életét.*) – Fil 2,1–11 (*Ugyanazt a lelkületet ápoljátok magatokban, amely Krisztus Jézusban volt!*) vagy Fil 2,1–5 (*Ne keresse senki csak a maga javát!*) – Mt 21,28–32 (*Ne szavakkal, hanem tettekkel szeressük az Istent!*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 593, Ho 227 – EE 326, Ho 144 – EE 598, Ho 150 – EE 200.

A hét liturgiája

A év

ESZTERGOM-BUDAPESTI FŐEGYHÁZMEGYE

Örök nyugalomra helyezték Németh Jánost

Erdő Péter bíboros, prímás szeptember 8-án gyászmisét mutatott be, majd gyászszertartás keretében örök nyugalomra helyezte Németh Jánost, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye papját, az esztergomi bazilika korábbi plébánosát.

Németh Jánost végakarátának megfelelően Budapesten, az angyalföldi Szent Mihály-templomban helyezték örök nyugalomra. A szentmisén Cserhádi Ferenc és Mohos Gábor, a főegyházmegye segédpüspökei, illetve a főegyházmegye papjai koncelebráltak. Az elhunytól együtt búcsúztak gyászoló rokonai és a korábbi szolgálati helyeiről érkezett hívek.

Németh János protonotárius, kanonok, érdemes esperes, érseki tanácsos, nyugalmazott

protonotárius, kanonok volt. 2006 és 2020 között az Esztergomi Hittudományi Főiskolán tanított.

Személyes hangú homíliájában a gyászszertartáson Erdő Péter a következőket mondta: Szomorúan, de nagy lelki békességgel búcsúznunk Németh János protonotárius, kanonok úrtól, a kedves János atyától, a pap testvértől és a jó baráttól. János atya belső békéje nem valamiféle filozófiából, hanem keresztény hitéből fakadt. Szokta mondani, hogy Istennel már rendben van, jó barátságban van. Mégis, utolsó napjaiban felidézte élete egy-egy nagy törekvését. Akár a piliscsévi hívek körében végzett munkáját, akár az árva gyerekek számára létrehozott leányvári otthon építését, akár az esztergomi bazilika életének alakítását említette, mindig volt a lelkében egy kis hun-

plébános 2020. augusztus 23-án, életének 70., papságának 45. évében, szentségekkel megerősítve tért haza az Úrhoz. Budapesten született 1950. szeptember 5-én. Esztergomban szentelték pappá 1976. június 19-én. Teológiai tanulmányainak hatodik évét 1976–1977-ben végezte a budapesti Hittudományi Akadémián.

1977-ben karkáplán volt az esztergom-vári főplébánián, majd 1977–1978-ban tanulmányi szabadságát töltötte Rómában. Káplánként szolgált 1978–1979-ben Balassagyarmaton, 1979 és 1981 között pedig Nyergesújfalun. 1981-től 2007-ig Piliscsén volt plébános, 1988-tól ellátta Leányvárt is. 1981 és 1988 között óraadó tanárként működött az esztergomi szemináriumban. 2007-től 2020-ig az esztergomi főszékesegyházi plébánián szolgált. Idén vonult nyugalomába.

1986-ban érseki tanácsos lett, 2005 és 2007 között esperes, 2007-től érdemes esperes,

cutság és derű. Meg volt győződve arról, hogy a világi és intézményi sikertől függetlenül valami olyan dolog történt, ami kedves Istennek, és ebbe a derűbe akart bekapcsolódni ő is. „Vélünk az Isten.” Ezt érezte át János atya a papi életében, ezt a bizalmat tanulhatjuk meg tőle mi is, és ennek hitét, átérzését kérjük Istentől papjaink, hívó közösségeink, az egész Egyház számára.

A szentmise záróáldása után Erdő Péter szenteltvízzel meghintette, majd megtömjénizte az elhunyt földi maradványait. A búcsúvétel után a gyászmenet a főpásztor vezetésével, a segédpüspökök, az asszisztencia és a gyászoló család kíséretében elindult a templom urnatemetőjébe, ahol Németh János földi maradványait örök nyugalomra helyezték.

Kuzmányi István
Fotó: Merényi Zita

Elhunyt Lemberg 44. érseke

94 éves korában, szeptember 5-én elhunyt Marian Jaworski lengyel bíboros, nyugalmazott leMBERGI (Lvov, Lviv) érsek. Ő volt Lemberg 44. érseke. II. János Pál pápa legközelebbi munkatársai közé tartozott.

Egy évvel később az Ukrajnai Római Katolikus Püspöki Konferencia elnöke lett. 2001 februárjában a szent pápa bíborossá kreálta. Részt vett a XVI. Benedek pápát megválasztó konklávéban. 2008 októberében XVI. Benedek elfogadta a lemondását a leMBERGI érsekség vezetéséről. Jaworski bíboros ekkor Krakóba költözött, ott élt most bekövetkezett haláláig.

Isten adjon neki örök boldogságot a mennyek országában!

Forrás: Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye
Fotó: Credo.pro

Marian Franciszek Jaworski 1926. augusztus 21-én született az akkor lengyel fennhatóság alá tartozó Lembergben. A várost 1945-ben, a szovjet megszállás idején hagyta el kispapként, mivel a leMBERGI szemináriumot Kalwaria Zebrzydowska

helyezték át. 1950-ben szentelték pappá, 1984-ben pedig püspökké.

II. János Pál pápa 1991-ben nevezte ki leMBERGI érsekké.

Ferenc pápa gyásztávirata

Ferenc pápa a gyászír vétele után, szeptember 8-án délelőtt az ilyenkor szokásosnál jóval hosszabb és személyesebb hangvételű részvéttáviratot küldött Marek Jędraszewski krakkói metropolita-érseknek, hiszen személyes emlékek fűzik az elhunyt bíboroshoz.

Ferenc pápa mély fájdalommal értesült a halálhírről, és imájában csatlakozik a lengyel és az ukrainai katolikus hívek imádságához. Hálát ad az Úrnak az evangélium hűséges tanújának apostoli szolgálatáért. Hálával emlékezik Marian Jaworski akadémiai tevékenységére, melyet megbecsült tudósként és professzorként folytatott Varsó, Krakó és Lemberg egyetemén mint a krakkói Pápai Teológiai Akadémia dékánja és rektora. Szent II. János Pál pápa gyakran megemlítette, milyen jelentős hatással volt a tudomány fejlődésére.

A bíboros Szent II. János Pál pápa barátja volt, aki a haldokló egyházfőnek feladta a beteg kenetét. Lemberg 44. érseke II. János Pál pápa legközelebbi munkatársai közé tartozott. „Mihi vivere Christus est” – „Számomra az élet Krisztus.” Ez volt a püspöki jelmondata, amely végigkísérte hosszú életét, meghatározta a gondolkodásmódját, választásait, döntéseit és kutatásait. Szent II. János Pál pápát püspöki és pápai szolgálatában is hűségesen támogatta – szól Ferenc pápa gyásztávirata. Filozófusként és teológusként szorosan együttműködött XVI. Benedek pápával is.

Hozzám is társult a 2001-ben tartott konzisztóriumon, amikor mindkettőnk bíborossá neveztek ki – írja Ferenc pápa. – Ismerősei a végletekig menően igazságos és bátor emberként emlékeznek meg róla, aki szerette az Egyházat. Méltó tanúságtételt hagyott ránk papi buzgóságában, műveltségében, az evangélium iránti hűségében és a hívó közösségekre fordított figyelmében. Az irgalmas Jézus Krisztus, akinek egész életét áldozta, fogadja be örök dicsőségébe Marian bíborost!

Ferenc pápa a gyásztávirat végén apostoli áldását küldi a lengyel és az ukrán egyháznak, főként azoknak, akik részt vesznek a bíboros temetési szertartásán.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

Megújult az Egyetemi templom

(Folytatás az 1. oldalról.)

Kifejtette: ez a megújult templom is jelzi Isten gondoskodását, a mi további feladatunk pedig az, hogy megerősítsük a közösséget. „Megszentelte hajlékát a Magasságbeli” (Zsolt 46,5). Ez az idézet egyrészt a templomban zajló megszentelő cselekményre, másrészt Szűz Mária méltóságára utal. Máriára, aki szintén a Magasságbeli hajléka, akiben Isten emberré lett, és közöttünk lakott. Most rajtunk a sor: tegyük meg mindent azért, hogy „minden ragyogó és tiszta legyen”.

Szentbeszédében Erdő Péter bíboros a következőket mondta:

Nagy öröm számomra, hogy megáldhatom a felújított Egyetemi templomot, amely fővárosunk egyik barokk gyöngyszeme. Főoltárát a Fekete Madonna-kegykép másolata díszíti. A templomot a mellette lévő hajdani pálos kolostorral együtt méltán nevezhetjük a magyar Czeszowának. Ha föltekintünk az oltárképre, vegyük észre, hogy ez a Szűz

Mária-ábrázolás úgynevezett hodégétia. (Jelentése szerint útmutató ikon; az elnevezés magyarázata, hogy a képen az Istenszülő a jobbával a balján ülő Krisztus felé mutat, aki az út, az igazság és az élet – a szerk.) Ez arra utal, hogy a Boldogságos Szűz vissza tudja vezetni a keresztény közösséget olyan városokba és olyan tájakra, ahonnan elüldözték. Vissza tudja hozni a hitet olyan társadalmakba, ahol az igazság, a szeretet és a Krisztusba vetett bizalom kiszáradt az emberek szívében. Adja Isten, hogy ez a templom, ahol beszédeikkel nagy teológusok és szent életű papok tartották a lelket a hívők sokaságában, újra erőt és kegyelmet sugározzon mindannyiunk számára.

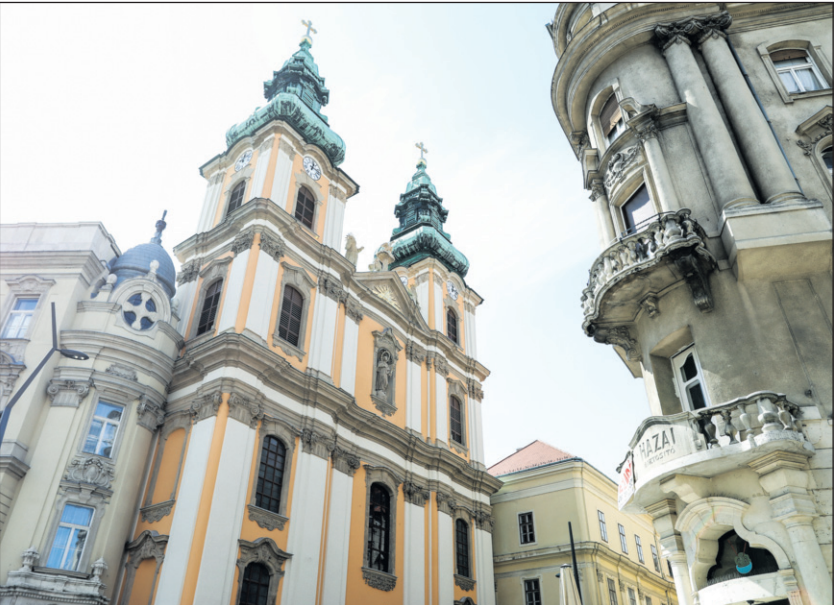
A szentmise végén Erdő Péter bíboros megáldotta a felújított templomot.

Soltész Miklós egyházi és nemzeti kapcsolatokért felelős államtitkár a köszöntőjében arra mutatott rá, hogy az Egyetemi templom és a mellette álló Központi Papnevelő Intézet a kereszténység élni akarásának

szimbóluma; kifejezi, hogy a kereszténység nemcsak poros múlt, hanem a tudomány közvetítője és a szépség megteremtője is.

Az Egyetemi templomot és a hozzátartozó kolostort a pálos szer-

zetesek építették. A telket, ahol akkoriban egy mecset és néhány ház állt, 1688-ban vásárolták. A templom alapkövét 1725. április 8-án rakták le. Az építési munkálatokat Drenker Mátyás, Mayerhoffer András,

majd Siegl Márton mester vezette. Patrich Gábor kalocsai érsek 1742. szeptember 8-án mutatta be itt az első szentmisét, a templomot másnap szentelte fel. 1786-ban, a pálos rend fölосzlatása után a templom a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, majd 1803-tól az egyetem és a pálos kolostorban létesített Központi Papnevelő Intézet közös temploma lett. Hivatása az egyetemi ifjúságnak és (főként 1900 után) a főváros értelmiségi rétegének lelkigondozása volt. A belvárosi Kisboldogasszony-templom igazgatója a Központi Papnevelő Intézet mindenkori rektora.

A templom belső tere a kalocsai székesegyházzal rokon. A főoltáron a Mária születését ábrázoló mozgalmas szoborcsoport Conti Antal Lipót műve.

A templom felújítását állami támogatásból finanszírozták. A helyszíni munkálatok 2019 májusában kezdődtek, és idén augusztusban fejeződtek be.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Kezdődhet a tanév

Veres András püspök megáldotta a győri hittudományi főiskola felújított épületét

(Folytatás az 1. oldalról.)

Több terem digitálisan összekapcsoltak, így kivetítőkön keresztül egyszerre háromszáz ember kísérheti figyelemmel az épület valamely helyiségében zajló eseményeket. Az emeleten digitális faliújságok segítik az információáramlást. A kispapok valamennyien külön szobát kaptak, saját fürdőszobával. Emellett számos közösségi helyiséget is kialakítottak, a földszinten még készül az edzőterem.

Az épületet és az intézmény életét bemutató sétán Kálmán Imre szólt a szeminárium életének néhány fontos eseményéről is. Például a tanárban tartott konkurzusról, vagyis a felvételi elbeszélgetésről, melynek során a szemináriumba jelentkezővel szemben egy hosszú asztalnál ott ülnek az előljárók: a rektor, a spirituális, a prefektus és a megyéspüspökök. Az intézmény prefektusa mesélt a havi rendszerességű papi rekollektációkról is, amelyeknek ugyancsak a szeminárium a helyszíne.

A felújított épület átadását a díszteremben ünnepelte a közösség. A meghívott vendégek mellett ott voltak a rendezvényen az intézményben dolgozó munkatársak és a szeminárium huszonkilenc növendéke is. A többségükben győri és szombathelyi egyházmegyes kispapok mellett kaposvári és nagyszombati szeminarista, valamint premontrei és bencés növendék is tanul Győrben.

Az ünnepi alkalmon részt vett Varga László kaposvári megyéspüspök; Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök; Császár István, a Szombathelyi Egyházmegye általános helynöke; Fazakas Márton premontrei perjel; Sári Sándor Kelemen győri bencés perjel és a közélet több képviselője.

Veres András, a Győri Egyházmegye püspöke, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia nemrégiben újraválasztott elnöke az eltelt időszakot értékelve főlelevenítette a felújítás

két évének nehézségeit, és hangsúlyozta, hogy a beruházás eredményeként teljesen megújult főiskola a kor követelményeinek megfelelő körülményeket kínál az oktatáshoz. Hangsúlyozta azt is, hogy a rekonstrukcióval a patinás épület semmit sem veszített eredeti jellegéből, hangulatából.

A főpásztor beszélt arról is, hogy a papnevelés mindig fontos helyet foglalt el az Egyház életében. Örömet fejezte ki, hogy 29 növendék él az intézmény falai között. „Előljáróként magam is megtapasztaltam, mennyivel egészségesebb közösség alakulhat ki akkor, ha a növendékekből legalább két focicsapatot ki lehet állítani” – fogalmazott. Végül köszönetet mondott a kormánynak a felújításhoz nyújtott támogatásért és azért, hogy az intézmény a munkálatok során felmerült váratlan kiadásokra is fedezetet kapott.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős állam-

titkára arról a kötelezettségről beszélt, amelyet a múlt ró ránk, utódokra. „Az Egyház, a város és a kormányzat összefogásával fontos beruházásokat tudunk megvalósítani” – állapította meg a politikus.

Reisner Ferenc rektor az építkezés tapasztalatait foglalta össze: „Tanúi voltunk, hogy olykor könnyebb falakat lebontani, majd helyreállítani, mint az emberi gondolkodást és magatartást csiszolni. Végre nyugálományba vult a vésőkalapács, és most az elcsöndesedés időszakát ünnepelhetjük. A jövőben óvodapedagógusok számára is kínálunk képzési lehetőséget az intézményünkben. Kispapjainkra pedig az a feladat vár, hogy közösségek vezetőiként, kovászként legyenek jelen a világban, és kedvet ébresszenek az emberekben a hit, az értékek mentén élt élet iránt.”

A felújítási munkálatok menetéről és eredményéről Horváth Zoltán Barna projektmenedzser adott áttekintést. Elmondta, hogy a 3100 négyzetméterre kiterjedő rekonstrukció munkálatai 2018. november 30-án kezdődtek. A beruházás keretében megújult a külső homlokzat, megtörtént a gépészeti, az elektromos és a vízellátó rendszer korszerűsítése, egy lift beépítésével pedig akadálymentessé vált az épület. Elmondta azt is, hogy a Győri Egyházmegyében 7,7 milliárd forint összértékben további nyolc helyszínen újulnak meg oktatási intézmények és templomok.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A Magyar Művészeti Akadémia Aranyérme

Spányi Antal püspök kitüntetése

A köztestületi díjak átadásával megkezdődött a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) éves közgyűlése a Pesti Vigadóban szeptember 7-én. Az MMA Aranyérmét ezúttal Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök vehette át.

A 2020. évben a testület a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíját Dubrovay László zeneszerzőnek; a Művészeti írói díjat Cseke Péter újságírónak, költőnek, irodalomtörténésznek; a Kovács Flórián-emlékérmét Duray Miklós felvidéki magyar politikusnak, írónak ítélte.

Idén nem adták ki a Magyar Művészeti Akadémia Életműdíját, amelyet a nyáron elhunyt Reigl Judit festőművésznek adományoztak volna.

Spányi Antal, a Székesfehérvári Egyházmegye püspöke, a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgatója a Magyar Művészeti Akadémia Aranyérmét vehette át, a magyar épí-

tészet értékeinek gyűjtése és publikálása terén kifejtett tevékenységéért. A díjat az a személy vagy szervezet kap-

hatja, aki vagy amely a munkájával, anyagi támogatásával, illetve egyéb adománnyal vagy tevékenységével hozzájárult a magyar kultúra és művészet társadalmi elismertségének növeléséhez.

Forrás: MTI
Fotó: Párbeszédháza.hu

Mária-szobor a vasútállomáson

Kisboldogasszony napján, szeptember 8-án Sztankó Attila, a máriabesnyői Nagyboldogasszony-bazilika plébánosa Szűz Mária-szobrot áldott meg a zarándokhely vasúti megállójának peronján. Gödöllő Város Önkormányzata és a Gödöllői Értékvédő Közhasznú Egyesület hívására sokan jöttek el, hogy részt vegyenek a szobor átadási ünnepségén.

A környéken lakók régi álma valósulhatott meg a süttői mészkőből készült szobor felállításával. Gaálné Merva Mária, a Gödöllői Városi

A Madonnát és a kis Jézust ábrázoló szobor elkészítésre Bory Jenő festő- és szobrászművészt kérték föl. A művész a zarándokhely kegyszobrának felnagyított változatát faragta ki vörösmárványból. Az alkotást ezeröttszáz vasutas jelenlétében Hanauer Árpád István váci püspök áldotta meg 1936. október 12-én.

A szobor a II. világháború alatt megsérült. 1951-ben a máriabesnyői lakosok, félve a kommunista hatalomtól, nem kültéren, hanem a kegytemplomban helyezték el. Koós Albert és Szűcs Józsefné kezdeményezésére 2000-ben a templom előtt, egy kút közepén állították fel

újra az immár restaurált szobrot. Ennek az alkotásnak a Varga Attila és társa által készített másolatát helyezték el most a vasútállomás peronján.

Az ünnepségen megjelent Gémesi György, Gödöllő polgármestere is, aki arról beszélt: rendkívül fontosnak tartja, hogy civilek kezdeményezése és az ő kitartó munkájuk eredményeként kerülhet most sor a szobor megáldására.

Az alkotás leleplezése után Gémesi György Polgármesteri Ezüstérem Gödöllőért elismerésben részesítette a szoborállítását kezdeményező Koós Albertet.

Az ünnepségen Kája Sándor, a máriabesnyői Nagyboldogasszony-bazilika kántora vezetésével Mária-énekek hangzottak el.

Bókay László
Fotó: Merényi Zita

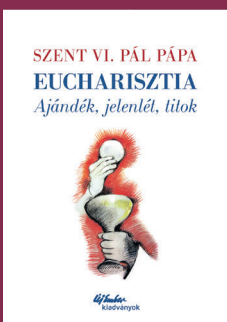

Múzeum nyugalmazott igazgatója az ünnepségen felidézte: a 30-as évek második felében a máriabesnyői zarándokhely új vasúti megállóhelyet kapott. Akkoriban nagyon sok vasutas zarándokolt Máriabesnyőre, ezért a Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága a megállónál egy Mária-kút elhelyezéséről döntött, a Szűzanya iránti tisztelet kifejezéséért.

KÉSZÜLJÜNK EGYÜTT A NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA!

Versei Beáta-Mária
ÉLET-Forrás
Az eucharisztikus élet lelkesége és gyakorlata

Szent VI. Pál pápa
EUCHARISZTIA
Ajándék, jelenlét, titok

MISE TÖRTÉNT!
Angyalöldi Eucharisztikus Kongresszus
2019. november 10–16.

Webboltunk címe:
bolt.ujember.hu

Ujember
kiadványok

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

Farkas István SchP Apáczai Csere János-díjas

Apáczai Csere János-díjat vehetett át Farkas István piarista szerzetes tanár szeptember 10-én az Emberi Erőforrások Minisztériumában. A pedagógusnapi díjakat a koronavírus-járvány miatt idén ebben a későbbi időpontban adták át.

Ünnepi köszöntőjében Kásler Miklós miniszter úgy fogalmazott: az Isten által teremtet ember abban különbözik a többi élőlénytől, hogy képes a gondolkodásra és az érzelmekre, és összeköttetésben áll a teremtet világgal, az egész univerzummal. Az ember életének minőségét az határozza meg, hogy találkozik-e az értékekkel, és ezek mentén éli-e a mindennapjait – tette hozzá a miniszter. – Az emberek kezdetektől fogva oktatják, nevelik egymást. Számos módszerrel próbálkoztak az idők során, iskolákat teremtettek.

A pedagóguspálya mind közül az egyik legszebb. A tanár, a nevelők a szép élet felé vezető útra tudják terelni az ifjúságot – mutatott rá Kásler Miklós. Véleménye szerint az élet minősége nem materiális kérdés, hanem szellemi kategória. A pedagógusoknak lehetőségük van arra, hogy a klasszikus értékek mellett a legkorszerűbb tudásanyaggal

Trefort Ágoston-díjakat. Az elismeréseket Kásler Miklós és Maruzsa Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának köznevelésért felelős államtitkára nyújtotta át a kiöntetetteknek.

Zsódi Viktor/Piarista.hu
Fotó (archív): Szathmáry Melinda

Az örökös főszerkesztőre is emlékeztek

Évadnyitó az egri Szent István Rádióban

Az egri Szent István Rádió és Televízió szeptember 8-án, Kisboldogasszony ünnepén tartotta évadnyitó lelki-szakmai összejövetelét.

A program a hagyományokhoz híven szentmisével kezdődött, melyet a rádió örökös főszerkesztője, az augusztus 8-án elhunyt Simon György lelki üdvéért ajánlottak fel. A szertartást a szerkesztőséget működtető Magyar

Katolikus Rádió Alapítvány elnöke, Szarvas István mutatta be Szabó Józseffel, az Egeri Érseki Papnevelő Intézet spirituálisával közösen.

Szentbeszédében Szarvas István a nyugalmazott főszerkesztő életpéldájáról beszélt, kiemelve a hivatás iránti hűségét, amely az élet nehéz helyzeteiben is kapaszkodót adott neki. Az egri ciszterci Szent Bernát-templomban tartott nyilvános szentmisén a rádió hallgatói is részt vehettek, és élő adásban is követhető volt a szertartás.

A szentmise utáni szakmai program meghívott vendége Németh Zoltán, az egri Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság vezetője volt. Az iskolakezdéssel összefüggő aktualitások mellett az intézményfenntartói munka részleteiről is tájékoztatást kaptak a

geteg feladatot kellett elvégezniük a szervezet munkatársainak.

Az ismertető után kötetlen beszélgetéssel folytatódott a találkozó. A résztvevők egyetértettek abban, hogy az intézmények és a Szent István Rádió és Televízió közötti kommunikációt még hatékonyabbá kell tenni. Ebben a munkában élen jár a néhány éve működő Szent Imre Katolikus Iskolarádiós Hálózat, amelynek jelenleg tíz aktív tagja van.

A program zárásaként az Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság munkatársai a szerkesztőség vezetőivel együtt bejárták a Szent István Rádió és Televízió helyiségeit, és bepillantást nyerhettek a stúdiók működésébe.

Forrás és fotó: Egeri Főegyházmegye

Večerin Slavko lett a szabadkai megyéspüspök

Ferenc pápa elfogadta Péntes János megyéspüspök lemondását a Szabadkai Egyházmegye éléről, kánoni kora betöltésének indokával, egyidejűleg szabadkai püspökké nevezte ki Večerin Slavkót, a Szabadkai Egyházmegye papját, eddigi általános helynököt.

Večerin Slavko 1957. június 6-án született a Szabadka melletti Palicsfűrdőn. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányai után a Szabadkai Egyházmegye növendékeként belépett a Zágrábi Érseki Szemináriumba. 1976 és 1983 között a katolikus teológiai fakultáson végezte filozófiai és teológiai tanulmányait.

1983. augusztus 14-én szentelték pappá. Az első két szolgálati évét a zombori Szentháromság Plébánián töltötte káplánként, majd 1985-ben a bácsi Szent Pál Plébánia kormányzójává nevezték ki. 1991-ben áthelyezték Szabadkára, ahol a Paulinum Kiszeminárium lelkesze, va-

lamint a püspöki hatóság leltárosa volt. 1994-től 2006-ig a szabadkai püspökség titkári feladatkörét látta el. Emellett az 1998 és 2008 közötti időszakban a bajmoki Szent Péter és Pál Plébánia plébánosa volt, majd 2011-től 2016-ig a szabadkai Mária, az Egyház Anyja Plébánia plébánosa és egyben az ide tartozó Mária-kegyhely, Szentkút rektora. 2016 óta a zombori Szent Kereszt Felmagasztalása Plébánia plébánosa.

Általános helynökké 2005-ben nevezték ki. Két mandátumon keresztül a tanácsosok testületének tagja volt. 1999-től 2009-ig a Jugoszláv Püspöki Konferencia, majd a Szent Cirill és Metód Nemzetközi Püspöki Konferencia Liturgikus Bizottságának tagja volt. A Boldogságos Szűz Máriáról elnevezett ákosmonostori apáti címmel 2004. február 15-én ruházták fel, a pápai prelátusi címmel pedig 2006. január 16-án.

Forrás és fotó: MKPK Sajtószolgálat

Legyünk a teremtet világ őrei

Áldoztatók és igeliturgiát tartók számára rendeztek képzést Pécsen

A Laudato si' (LS) enciklika üzenetének fényében közel száz áldoztató és igeliturgiát tartó személynek szervezett képzést a Pécsi Egyházmegye Pasztorációs Irodája szeptember 5-én, a Magtár Látogatóközpontban.

A képzési nap főelőadója Szép Attila püspöki irodaigazgató volt, aki bemutatta az enciklikát, és a környezetvédelem helyzetéről is beszélt, globális kitekintéssel. Szólt a földünket veszélyeztető környezeti jelenségekről, végezetül pedig fölterelte az evangéliumban elhangzó kérdést: „Mit tegyünk hát, testvérek?” Ferenc pápa enciklikájára támaszkodva felsorolta, milyen törekvések segítik a környezet védelmét napjainkban.

Az irodaigazgató emlékeztetett arra, hogy az Egyház mindig tudósok és szakemberek kutatásaira alapozva fogalmazza meg tanítását. A Laudato si' egy mondatát – „Így világosan megmutatkozik, hogy a környezet pusztulása, valamint az emberi és etikai hanyatlás szorosan összefügg” (LS 5) – idézve az elő-

adó Ferenc pápa figyelmeztetését hangsúlyozta: ökológiai megtérésre van szükség. Az irodaigazgató több apró, de fontos lépést is ajánlott, amit bárki könnyen megtehet közös otthonunk védelme érdekében.

A koronavírus-járvány miatt Nemes Gábor István Laudato si'-animátor online csatlakozott az eseményhez. (Az animátorok feladata helyi teremtésvédelmi akciók szervezése – a szerk.) A képzés résztvevőit egy csoportos feladatra hívta: a saját környezetükből származó példákat gyűjtöttek azzal kapcsolatban, hogy miként valósítható meg a hétköznapi életben a környezettudatosság.

Az ötletek kiértékelése után Nemes Gábor István az enciklikából idézett: „A teremtet valóság az Oltárizsentségben

találja meg legnagyobb felmagasztalását (...) Az Eucharisztia összeköti az eget és a földet, átfogja és áthatja az egész teremtet. A világ, mely Isten kezéből került ki, boldog és teljes imáadásban tér vissza hozzá. Az eucharisztikus kenyérben »a teremtet az isteni-vé válás, a mennyi lakodalom, a Teremtővel való egyesülés felé irányul«. Ezért az Eucharisztia fény és motiváció forrása környezetért való aggodásunk számára is, és arra készítet minket, hogy az egész teremtet világ őrei legyünk.”

Nyúl Viktor pasztorális helynök az esemény végén hangsúlyozta: ez a mostani alkalom csak a kezdet, a téma feldolgozását a februári képzésen szeretnék folytatni. Elmondta, hogy a Pécsi Egyházmegye különböző programokkal csatlakozik a Laudato si' évhez, szeptember 27. és október 4. között pedig teremtésvédelmi hetet tart.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Elkezdődött...

Emberemlékezet óta nem volt ilyen nyarunk. Nyár elején végre föllélegeztünk. Mögöttünk volt egy koronavírussal terhelt tavasz, amely az üres utcákkal, az egymást elkerülő, sietős léptű emberekkel szinte háborús hangulatot idézett. De a házak falai között sem volt sokkal jobb a helyzet. Az összezártság lehetőséget adott ugyan arra, hogy az egy épületben vagy egy családban élők jobban megismerjék egymást, de az összezártság feszültséget is okozott. A járvány csillapodása aztán új reményeket ébresztett. Az emberek ellepték a parkokat, az erdőket járták és tervezni kezdték a nyarat. Úgy tűnt, vége a rémálomnak.

Most elkezdődött az iskola, és a statisztikai adatok a járvány egy újabb hullámának közeledtét jelzik. Mit tegyünk ebben a helyzetben? – kérdezhetjük. Mondjuk azt, hogy az előző hullámot is sikerült kisebb veszteséggel megúsznunk, és ezért komolyan ne is törődjünk vele? Vagy engedjünk a félelem kísértésének, és húzódjunk vissza, várva, hogy talán ez a veszély is elmúlik egyszer? A keresztény ember, bízva Isten kegyelmében és egyéni küldetésében, szembe mer nézni a veszélyekkel, sőt, még üzeneteket is ki tud olvasni belőlük.

Az egyik üzenet az lehet, hogy a tudomány, még ha képes is rendkívüli eredmények elérésére, nem tud megvédeni bennünket a járványoktól. Ez *alázatosságra* int: nem vagyunk mindentudók és mindenhatók. A Mindenhatót a természetfeletti világban kell keresnünk. Ezért írja Szent Pál apostol: „Ami ott fön van, arra legyen gondotok” (Kol 3,1). A másik üzenet pedig talán az, hogy még jobban össze kell fogunk. *Szent II. János Pál* pápát idézve *szolidaritást* kell vállalnunk egymásért. Az alázat és a kölcsönös segítségnyújtás adhat lehetőséget arra, hogy Istenhez és egymáshoz is közelebb jussunk, és az előttünk álló nehéz időszakból megerősödvé kerüljünk ki.

Beran Ferenc

A szeretet nem fél az áldozattól

Jubiláns házaspárok hálaadó szentmiséje Győrben

Jubiláns házaspárok adtak hálát szentségi házasságkötésük kerek évfordulója alkalmából szeptember 5-én a győri Püspökvár kertjében. Az ünnepi szentmisén Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke megáldotta a házaspárokat. Két házaspár hatvanöt együtt töltött évért mondott köszönetet az Urstennek az ünnepi alkalmon.

Szentbeszédében Veres András püspök szólt arról, hogy a házasság alapja a kölcsönös szeretet, amelyből sok más erőnyek is meg kell születnie. A boldog keresztény házasság sem mentes a küzdelmekről, és olykor konfliktusok is támadhatnak a felek között. Ilyen esetben fontos, hogy mindkét fél egyértelművé tegye a másik számára: nem az indulat vagy a harag, hanem a szeretet vezérli, amely nem hagyja, hogy közömbös maradjon a problémák láttán. A konfliktusok csak szeretetből nyerhetnek megoldást – hangsúlyozta a főpásztor.

Akik szeretik egymást, azok sohasem lehetnek közömbösek egymás iránt. Ilyen szeretet után vágyakozott *Turgenyev*, a híres

orosz író is, aki az egyik visszaemlékezésében arról vallott, hogy írói hírnevéről is lemondott volna egy olyan asszonyért, akinek nem lett volna közömbös, hogy ő este hazatér-e, vagy sem. Ám emberi szeretetünk gyenge, ezért szükségünk van Isten segítségére ahhoz, hogy a konfliktusokat valóban

pár rászorul Isten segítségére, az imádság erőforrására. Ha ez hiányzik, akkor nehéz megküzdeni a gondokkal. A mai első olvasmányban Tóbiás és Sára története éppen a közösen végzett imádságra irányítja a figyelmet – mondta Veres András. – Biztosan állíthatjuk: megmenekülnek a nagy válságoktól azok a párok, amelyek tudnak együtt imádkozni.

Élnünk kell a Krisztus tanításából megismerhető szeretetet ahhoz, hogy megtudjuk, valójában milyen is szeretni. Ha igazán szeretetben akarunk élni, akkor Krisztus útját kell járnunk. Aki szeret, az szívesen vállal áldozatot a szeretett személyért. Krisztus az önfeláldozásig szerette övét, minket. Nem véletlenül fogalmaz így Pál apostol: „Férfiak, szeressétek feleségeiteket, ahogy Krisztus is szeretete az Egyházat, és feláldozta magát érte” (Ef 5,25).

Végül a jubiláns házaspároktól azt kérte Veres András püspök: Az évfordulóhoz kapcsolódva vizsgálják meg, mennyire képesek áldozatokat vállalni a házastársukért. Ez megmutatja a szeretet mélységét. A szeretet nem vonakodik, nem fél az áldozatok vállalásától.

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Ács Tamás

szeretettel tudjuk megoldani. Emberi szeretetünk hiányosságait csak az isteni szeretet segítségével tudjuk meghaladni – fogalmazott a püspök.

A szeretet fenntartásához nagy szükség van a közös imádságra. Az együtt és egymásért végzett ima állandó erőforrás számunkra. Minden ember és minden házaspár

Jézus békét ad nekünk

Marton Zsolt mutatott be *Veni Sancte* szentmisét a váci Apor Vilmos Katolikus Főiskolán

A járványhelyzetre való tekintettel a hagyományos ünnepi tanévnyitó helyett bensőséges *Veni Sancte* szentmisével nyitották meg a tanévet szeptember 7-én a váci Apor Vilmos Katolikus Főiskolán.

Majd a II. vatikáni zsinat *Gaudium et spes* (Öröm és remény) kezdetű lelkipásztori konstitúciójára hivatkozva a katolikus pedagógusképzésről beszélt. A mai világban sok kihívással kell megküzdeni az oktatásnak ezen a területén, de erős hittel és reménnyel megoldást találhatunk a nehézségekre – mondta a főpásztor. Homíliája végén arra kérte a fiatalokat, hívják és fogadják be a Szentlelkét, hogy a tanév a húsvétra emlékeztető kezdés után az év végére igazi pünkösdé váljon.

A szertartás után *Gloviczki Zoltánnak*, a főiskola kijelölt rektorának tanévnyitó gondolatait hallgathatták meg a jelenlévők, majd az első éves hallgatók ünnepélyes fogadalomtételre követtek.

Bölonyi Gabriella

Fotó: Apor Vilmos Katolikus Főiskola

A Szent II. János Pál teremben gyülekeztek az elsőéves hallgatók, az oktatók és a dolgozók. Az ünnepségen jelen volt *Selmeczi Zoltán*, az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóságának (EKIF) főigazgatója és *Inotai Gergely*, Vác alpolgármestere.

A *Veni Sancte* szentmisét *Marton Zsolt* megyéspüspök mutatta be *Sánta János* főiskolai lelkes és *Lovassy Attila* tudományos rektorhelyettes koncelebrálásával. Orgonán közreműködött *Varga László*, a váci székesegyház karnagya.

Szentbeszédében a megyéspüspök arról elmélkedett, hogy Jézus minden helyzetben velünk van. Annak, hogy együtt lehessünk vele, feltétele, hogy lelkünk és értelmünk ajtaját kinyissuk előtte. Jézus békét teremt és biztonságot ad nekünk. Békéje pedig lehetővé teszi számunkra, hogy jóban legyünk Istennel, az embertársainkkal és önmagunkkal. „Ezzel a benső, szilárd és acélos békességgel szeretnénk kezdeni az új tanévet” – fogalmazott a főpásztor.

Új óvoda épül Debrecen-Józsán

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában működő debreceni Szent József Általános Iskola, Gimnázium, Technikum és Kollégium új tagintézményül bővül. A Szent György-templom szomszédságában épülő óvoda alapkövét szeptember 10-én Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök áldotta meg.

Az ünnepségen *Bódis Zoltán* intézményvezető köszöntötte a jelenlévőket. Beszédében úgy fogalmazott, ajándékot kap a debreceni

volt olyan nagy szükség, mint napjainkban. Debrecenben a Józsa városrészben született a legtöbb gyermek az elmúlt években, az itt működő két bölcsődében nincsenek már szabad helyek.

Palánki Ferenc megyéspüspök az alapkö megáldása előtt arról beszélt, hogy előző nap Máriaapócson járt, egy zárandoklaton, amit politikusoknak szerveztek. A jelenlévők hívó emberként vettek részt a kétnapos találkozáson, azaz a céllal, hogy Istenre figyeljenek.

A kereszténység Istenre irányítja a nyitott ember figyelmét – mondta a megyéspüspök, és

Szent József köznevelési intézmény, hiszen amikor 1996-ban ötven diákkal elindultak, nem gondolták, hogy óvodával is bővílnék majd. Az iskolában az idei tanévben 850 diák kezdte meg a tanulmányait.

Ahol óvodára van szükség, ott gyarapodik a közösség, ezért óriási öröm az új tagintézmény alapkövének elhelyezése – mondta *Papp László*, Debrecen polgármestere. Hangsúlyozta, hogy a városban az egyházak és az önkormányzat között példamutató a kapcsolat. Együtt gondolkodnak Debrecen jövőjéről, és közösen tesznek érte. A polgármester szólt arról is, hogy a városban kifejezetten jövőbe mutató a keresztény szemléletű óvodai és iskolai nevelés. Az egyházi szervezetek kitűnően látják el intézményfenntartói feladataikat, és ebben élen jár a Római Katolikus Egyház.

Balázs Ákos alpolgármester kifejtette: a keresztény értékek ápolására talán soha nem

a *Diognétoszhoz írt levél* egy részletét idézte. Ebben a II. századból származó, korai keresztény iratban olvasható a következő: „Ami a testben a lélek, az a keresztény a világban.” Ezért nagy a felelősségünk a gyermekek nevelésében, és nekünk is be kell töltenünk keresztény hivatásunkat – tette hozzá Palánki Ferenc.

A főpásztor arról is beszélt, hogy az egyházmegye a jövőben egy nyolcosztályos általános iskolát is szeretne építeni az óvoda közelében.

Béres Nándor egyházmegyei gazdasági igazgató elmondta, hogy az új óvoda 115 millió forintból épül meg, az egyházmegye és az önkormányzat közös finanszírozásában. A négy csoportos, 120 férőhelyes intézményegység várhatóan jövő májusra készül el.

Forrás és fotó: Öröm-hír Sajtóiroda/
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Zenével képviselni az apostoli kor lelkesedését

Beszélgetés Varga Attilával, a Boanergész együttes alapítójával

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az ő ihletésére kerültem az esztergomi ferences gimnáziumba, ahol csak úgy, a magunk kedvére zenéltünk a társaimmal: az AC/DC, a Deep Purple, az ABBA, az R-GO, Szikora Robi számait játszottuk. Utóbbi szerzőnek *A könyv* című dalát később felvettük a Boanergész hetedik lemezére.

A zenei előtanulmányaimból sokat merítettem, a szimfonikus hangzás irányába szerettem volna elmozdulni. Az evangelizációs pályafutásom a lelki megújulásommal kezdődött. Egy volt pap tanárunk 1981-ben elvitt minket egy karizmatikus közösségbe, ahol olyan élményben volt részem, amely az egész életemet meghatározza. Ezután zenei stílust váltottam, más hangzású dallamokat kezdtem játszani, sok dicsőítőéneket tanultam. 1982–1983 után Budapesten, a Kassai téri Szentlélek-templomban voltak az első karizmatikus misék. Tagja voltam az ottani zenekarnak, amely *Illésy István* vezetésével működött. Mindmáig jóban vagyunk. Több angol, francia és német nyelvű éneket ültetett át magyarrá, jó prozódíával. Tőle tanultam meg az énekvezetést és azt, hogy miért szolgálat a zene, és miért nem csupán előadás. Az egyik jelmondatom így hangzik: „Közösségből közösség.” Sok zene csak közösséget teremt. Elmegyünk a koncertre, hallgatjuk a zenét, andalgunk a dallamra, megtapsoljuk, de tulajdonképpen nem érint meg bennünket, amit hallunk, és továbbmegyünk. A Kassai téren viszont megtapasztaltam, milyen az, amikor az emberek együtt énekelnek és együtt mozdulnak. A szívből jövő közös éneklésnek ereje van.

Mikor és hogyan kerültek a Margit körútra, az Országúti ferences templomba, ahol évtizedek óta dicsőítik Krisztust a vasárnap esti fél 8-as szentmisén?

– A gimnáziumban tanárom volt *Marik János Tamás* ferences atya. Ő vont be minket először a Szentlélek-élménybe. Járta a vidéket, prédikált, engem pedig magával vitt, hogy zenéljek. Kiváló szónok volt. A templomok, ahol ő prédikált, hamar megteltek. Egyidőben felfüggesztették, majd 1984 szeptemberében rábízták a Margit körúti vasárnap esti fél 8-as miséket, mondván, az ügyis „kirándulós mise”, arra alig jár valaki. Kezdetben csak ministráltunk neki. Az atya áldoztatás közben mindig énekelte: „Az Úr jósága, hogy még élünk a földön.” Az egész templom együtt zengte vele. Ez 1984-ben nem kis dolog volt, a titkosszolgálat is rámozdult. Tamás atyát bizonyos ügyek miatt a hatalom hamar eltanácsolta, így került Ausztráliába 1985-ben. A helyét *Benei György* atya vette át, aki felnőttként lett reformátusból katolikus és ferences szerzetes. 1985 húsvétja után kezdtük meg a zenei szolgálatot a fél 8-as szentmiséken. György atya stabilitást adott a liturgiának, a misét és a zenei szolgálatot olyan keretek közé terelte, hogy ne lehessen támadni egyházi oldalról, és az Eucharisztia legyen a központja. Mi mindig oldalt álltunk az oltárhoz képest. A zenével azt szerettük volna elérni, hogy az emberek az oltárra figyeljenek. A szentmise részeként elhangzó zenének annyiban van értelme, amennyiben emeli az oltár, vagyis az Isten felé fordulás intenzitását az Eucharisztia ünneplése során. Ezt tanultuk György atyától.

Mikor alakult meg a Boanergész együttes? És miért éppen a Boanergész (a

mennydörgés fiai) nevet választották? Az evangéliumból tudjuk, hogy a legkedvesebb tanítványt, Jánost, valamint a testvérét, Jakabot nevezte így Jézus, amikor elhívta őket.

– Másképpen közelíteném meg ezt a kérdést. Maga a zenei szolgálat 1985-ben kezdett kibontakozni. Az alapszabály az volt, hogy bárki jö-

het, aki szeretne részt venni a zenei szolgálatban. A Boanergész nevet 1994-ben vettük fel, amikor *Lambert Attilával* (lapunk fotósáról van szó – *B. D.*), az akkori zongoristánkkal és a zenekar több tagjával együtt kint voltunk Franciaországban, zárándoklaton. Itt *Fábray Kornél* atya lelki közreműködésével mindenkiért imádkoztunk, így végül rám is sor került, értem is imádkoztak a többiek. Kornél atyának háromszor is anél a résznél nyílt ki a Bibliája, amikor Jézus a mennydörgés fiainak nevezi Jánost és Jakabot (Mk 3,17). Ezt elmondta nekünk, és cserébe én is elmondtam: a lelkemben azért imádkoztam, hogy valami újszövetségi neve legyen az énekkarunknak. Így lett Boanergész. Igen, ahogyan említette, Jézus nevezte így Jánost és Jakabot, és nagyon érdekes, hogy a tizenkét apostol közül Jakab volt az első vértanú, János pedig utolsóként halt meg. A névadás után úgy fogalmaztunk, hogy mi majd az apostoli kor tüzeit, lelkesedését, természetességét képviseljük. A Boanergésznek ez volt a hivatása, és nagyon szeretném, ha a jövőben is ez lenne.

Hogyan lehetséges ez a mai szekularizált, relativizált korban?

– A kezdetektől a mostani beszélgetésünkig én is bejártam egy spirituális utat, és a fejlődési irányom a külső, látható megnyilvánulásoktól a szívben zajló, egyre intenzívebb megélésekig vezetett. Nem mintha évtizedekkel ezelőtt nem éltem volna meg lélekben az akkori tapasztalataimat, de mostanra eljutottam odáig, hogy már jobban tudok összpontosítani a belső történésekre, és inkább ezekre helyezem a hangsúlyt. A valódi tartalom mindig belülről fakad. A kortárs egyházzenének akkor van létjogosultsága, ha az oltár mellől jön. Az Eucharisztia adja az éltető oxigént az ünneplő és szolgáló közösségnek, ahogyan a zenének is. A magam munkásságát és a Boanergész hitvallását az oltárban, az Eucharishtiában látom. Ha a zenénkel megtaláljuk és beleeresztjük a gyökereinket az Eucharisztia ünneplésé-

be, akkor terjed tovább a Lélek tüze. Olyan ez, mint a testünkben a vérkeringés: nem vesszük észre, nem gondolunk minden percben arra, milyen jó, hogy van, de ott kering bennünk a vérünk, amely folyamatosan oxigénnel dúsul, és ez éltető erővel látja el a sejtjeinket. A zenénk ugyanígy az Eucharishtiából nyeri el a valódi tartalmát, éltető erejét.

Mindenképpen szólnom kell arról is, hogy néhány kollégával úgy éreznék, az angolszász zeneipar hatása kezd túl nagy tért hódítani magának az evangelizáló zenében. Senkit nem akarok megítélni, de véleményem szerint ez a dallamvilág leginkább üzleti érdekeket szolgál. Tucatszám születnek a dalocskák, amelyeket rossz prozódíával fordítanak. A fiatalok sokszor úgy mennek el egy-egy dicsőítőnek mondott rendezvényre, mint egy jó koncertre. Nem szabad, hogy ez a zene úgy hasson rájuk, mint valami drog. Sajnos ma sok az olyan zene, amit az igazi tápérték nélküli vagy éppen mérgezett ételhez tudnék hasonlítani: téves isen képet adnak a fiataljainknak. Ez pedig nagy baj. A katolikus templomokba nem szabad olyan dalokat beengedni, amelyek torz képet festenek Istenről. Sajnos egyre több, magát katolikusnak nevező zenész ír ilyen tucatdalokat, belopva a szektás gondolatokat a fiataljaink szívébe. Az Eucharisztia és Jézus édesanyja, Mária a legfőbb érték. Ahogyan *Don Bosco* látta híres látomásában.

Amikor a Boanergésről beszél, mindig hangsúlyozza a közösség erejét.

– Igen, mert a munkánk valóban a közösségre épült. Én egyfajta koordinátori szerepet töltöttem be, úgy működtem, mint valami karmester, aki eldönti, mikor mi szólaljon meg. Nagyon mély spirituális élményeket éltünk meg. Az első komolyabb lelkigyakorlatunk Somogyszobon volt, 1994-ben. Külön imádkoztunk érte, hogy csak azok vegyenek részt ezen az alkalmon, akik számára a Jöisten előkészített valamit. Az akkor harmincfős közösségünkben nyolcan jöttek el. Nagyon mély Szentlélek-tapasztalásban volt részünk, ami később robbant az egész énekkarban.

Ez mit jelent pontosabban?

– A Szentlélek kiadásának ez az újkori tapasztalata végigsöpört az egész énekkaron, és onnantól kezdve mindenki lényegileg másképpen zenélt. Megérintett bennünket vala-

mi, és attól fogva ebből a megérintettségéből fakadt a zenénk.

Ha jól tudom, ma már csak nagyobb ünnepeken, évfordulókon zenél a Boanergésszel. Mikor hagyta ott a zenekart?

– 2000-ben még kiadtuk *A győztes* című lemezünket, és még utána is évekig együtt zenéltünk Lambert At-

tilával és *Vízy Mártonnal*. A mostani zenekari tagok is akkor kezdtek jönni. Hárman vezettük az énekkart, felváltva. Én már ritkábban jelentem meg a próbákon. A devizahiteles válság elvitte az otthonunkat. Máig fájó tapasztalat, hogy senki sem segített. Imitt-amott kaptunk kisebb támogatásokat, de ezek nem oldották meg a problémánkat. Természetesen ma is tartom a kapcsolatot a Boanergész jelenlegi vezetőivel, *Csanády Lőrincel* és *Marcival* is. A gyerekeim közül többen is bekapcsolódtak a Boanergész életébe: egy ideig *Bálint* fiam, aztán *Mónika* és *Bernadett* lányaim vezettek az énekkart. Jelenleg *Mária* lányom hegedül, *Emese* most bontogatja az énekvezetői szárnyait.

Végleg felhagyott az evangelizáló zenével?

– Nem, dehogyis. Az utóbbi években is sok szerzeményem született. Az egyik keresztes nővér örökfogadalmára írtam a latin nyelvű, egyszerű és fülbemászó dallamú *Szent Kereszt-misé*t, a YouTube-on meghallgatható. Több éve járok Dobogókőre, a jezsuita rendházba. Itt egy sajnálatos haláleset miatt felkérték, hogy időnként vezessem az éneklést a szentmisén. Zeneileg meditatív irányba mozdultam el. A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus himnuszpályázatára nem adtam be zenei anyagot, de írtam egy himnusz, pentaton dallamra. Már csak a hangszerelés van hátra.

Miben látja a Boanergész zenekar és általában véve az evangelizáló zene jelentőségét?

– Ennek a zenének és így a Boanergésznek is akkor van létjogosultsága, ha segíti az embereket, hogy elmélyüljenek a hit megtapasztalásában. Bármilyen kezdeményezésről legyen is szó, a célunk csak az lehet, hogy közelebb jussunk az ismeretlenhez. Ha például úrhajót, úrszondát, műholdat juttatunk a világűrbe, vajon miért tesszük ezt? Egyes esz-

közök föld körüli pályán keringe-

nek, mások pedig elhagyják a föld gravitációs terét, és elindulnak az ismeretlenbe, a naprendszeren túlra. Valójában mindezekkel Istent, az örökkévalóságot, az érzékelhetőn túli világot akarjuk fölfedezni. Az idevezető utat kereste a hit valóságán keresztül *Szent Ferenc*, *Szent Rita*, *Szent Ignác*, *Nagy Szent Teréz*, *Vianney Szent János*, *Don Bosco*, *Szent Pio* atya és megannyi más szent is. Ebben az útkeresésben kell segítenie az evangelizáló zenének. Akik ma művelik ezt a műfajt, technikailag és szakmailag többségükben megfelelően felkészültek, de sajnos egyre inkább háttérbe szorul a lelki tartalom.

Ennek a hitben gyökerező, misztikus lelkiségnek a mindennapi cselekedeteinkben is meg kellene mutatkoznia.

– Az elmúlt tizenöt év legfőbb tapasztalata számomra az, hogy az ember töredékes. A napokban olvastam *Kis Szent Teréztől*, hogyan tapasztalta meg a saját semmisségét. Azt írja: „ennél nem is vágyom többre.” Sokat olvasom, hallgatom egykori tanáromat, *Barsi Balázs* atyát is. Ő vallja, hogy mi nem valakiben, hanem valakiben hiszünk. A biológiai létünket a szüleinktől, de megismételhetetlen énünket, személyünket Istentől kaptuk, aki szüntelenül folytatja teremtő munkáját. Az ént mindenkinek magának kell fölfedeznie. Isten országa bennünk és közöttünk van, Jézus a Szentlélek által bennünk él. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, és én őbenne” (Jn 6,56) – mondja Jézus. Itt van elrejtve önmagunk megtalálásának titka. Ezért vagyok katolikus. Az első ismertté vált dalom éppen erről szól: „Életünk el van rejtve őbenne, életünk Krisztus.” Eszembe jut erről, hogy amikor Jézus feltámadt, nem jelent meg Pilátusnak, sem a főpapoknak, csak azoknak, akik hittek benne, és szerették. A szeretet személyes esemény, amit az Eucharishtián keresztül élhetünk meg. Nem elég hirdetni, hogy Jézus szeret téged. Az Eucharishtiában találkozhatunk Jézussal, a Második Isteni Személlyel, aki szeretetből odaadta magát értünk.

Az Életünk, Krisztus című dal az idén száz éve született Szent II. János Pál 1991-es magyarországi látogatására készült. Hogyan emlékszik vissza ezekre az időkre?

– Igazából csak most, sok-sok év után kezdem felfogni, mennyire ihletett volt az a dal, ami arról szól, hogy az életünk el van rejtve Krisztusban. *Sillye Jenő* 1978-ban írta meg a *Föltámadt, alleluja* című dalát, annak öröme, hogy lengyel pápát választottak a bíborosok. Szent II. János Pál magyarországi látogatása idején Jenőék, *Dax* és mi együtt szolgáltunk a Népstadionban. Feledhetlen kegyelmi pillanat volt számomra, amikor kezet foghattam a pápával. Abban az évben nősültem, és a feleségem, *Mária* éppen az első gyermekünket, Bálintot várta. Ahogy ott álltam a színpadon, összekadát a tekintetünk a Szentatyával. Nagyon élő tekintete volt. Odajött hozzám, és angolul szólt hozzám, a végén, a kivonuláskor pedig én szólítottam meg őt. Visszafordult, és megáldott bennünket, az áldott állapotban lévő feleségemet és engem. De a történet itt nem ér véget. Mindenkit szeretettel várunk a mostani jubileumon, és öt év múlva, a negyvenedik évfordulónkon is.

Badnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

Bízd rá magad

Elindult a Hetvenkét Tanítvány mozgalom családsegítő honlapja

Bemutatták a Hetvenkét Tanítvány mozgalom családmunkacsoportja által létrehozott, *Bízd rá magad* című honlapot, amely mögött egy, az élet bármely területén segítséget nyújtó szakmai hálózat áll.

A *Bízd rá magad!* kezdeményezéshez csatlakozott szakemberek szeptember 12-ei találkozásán Erdő Péter bíboros, prímás kérte, legyen ez az oldal és a háttérében álló közösség katalizátor ahhoz, hogy a katolikus emberek valóban élő, egymást segítő, összetartó közösséget alkossanak.

A www.bizdramagad.hu oldal azokat a szakembereket és szervezeteket gyűjti egybe, akik és amelyek a családok mindennapi életével kapcsolatban felmerülő kihívások, nehézségek megoldásához valós segítséget tudnak nyújtani, legyen szó a várandóságról, a gyermek- és kamaszkorról, a felnőttélet vagy az időskor problémáiról.

Mi, katolikusok nem vagyunk különbe, mint mások. Nehézségeink nekünk is vannak, csak az elvárásaink nagyobbak. Nem merünk segítséget kérni, és nem nézünk szembe a valósággal még akkor sem, amikor már a szakadékok szélén állunk – fogalmazott köszöntőjében *Dávid Beáta* szociológus, egyetemi tanár, a Hetvenkét Tanítvány mozgalom család-munkacsoportjának vezetője. Azt is hozzátette, hogy az emberek egyre kevésbé bíznak egymásban. Nem merik jelezni, ha baj van, mert szégyellik a problémáikat, és ha gondok merülnek fel az életükben, úgy érzik, elrontottak valamit.

A honlap eredetileg márciusban indult volna, ám a járvány közbeszólt. A karanténidőszak alatt az ötlethozókban megerősödött a vágy, hogy a *Bízd rá magad!* kezdeményezés valamiképpen kapcsolódjon a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz, és egységbe tömörítse azokat a szervezeteket, amelyek a Katolikus Egyház támogatásával működnek.

A honlap mögött álló munkacsoport fontosnak tartja, hogy a *Bízd rá magad!* híre eljusson a plébánosokhoz is, hiszen azok a katolikusok, akik felismerik, hogy bajban vannak, és mernek is segítséget kérni, sokszor hozzájuk fordulnak, ám a plébánosok gyakran nem tudnak mit tenni. A honlap kiindulópontot jelenthet nekik és sok más, az Egyházban működő embernek – családreferenseknek, pedagógusoknak, hitoktatóknak is –, hiszen itt bármilyen probléma esetén megbízható szakembereket találhatnak a Katolikus Egyház ajánlásával.

Az I-II. századból származó szövegekben megrendítő arról olvasni, hogy az emberek az élet hányféle területén segítették egymást akkoriban. Ez az összefogás volt az Egyház ereje – mondta köszöntőjében Erdő Péter. A bíboros hozzátette: ha valósan nézzük a helyzetünket a mai világban, akkor azt kell mondanunk: egy meglehetősen hátrányos helyzetű kisebbség vagyunk, de nyitva áll előttünk a lehetőség, hogy összefogjunk. A honlap ennek az összefogásnak az egyik formája lehet. Nagyon sok olyan helyzet adódhat, amikor egyénileg vagy családként segítségre szorulunk, támogatásra van szükség-

ünk. A honlap olyan megbízható szakembereket ajánl, akik abban a szellemiségben tudnak segíteni, amelyben mi élünk – hangsúlyozta Erdő Péter.

A technika segítségével ezen a fórumon összekapcsolódhatnak egymással a segítségnyújtók és a támogatást keresők. A főpásztor hangsúlyozta: a hálózatot úgy kell építeni, hogy senki ne éljen vissza a katolikus mivoltával.

Erdő Péter elmondta: a *Bízd rá magad!* kezdeményezés szorosan kapcsolódik a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz. A katolikus világtalálkozóknak ugyanis mindig van a társadalom egészének szánt örökségük. Cebuban, a legutóbbi kongresszus helyszínén ötezer, utacán kóborló gyermeket ültettek le egy asztalhoz egy szeretetvendégség során, majd később árvaházat építettek az ellátásukra. Magyarországon nem ilyen drámai a helyzet, de a családoknak és a gyerekeknek itt is nagyon sokféle segítségre van szükségük. A támogatásuk egyik formája lehet ez a hálózat.

A kongresszus a vilájárvány miatt el kellett halasztanunk egy évvel. A honlap azonban elkészült, rengeteg hasznos és értékes tartalmat kínál, ezért nem várhatunk, a gyümölcsöt már a szüret előtt elkezdjük szemezgetni. Legyen ez az oldal előmozdítója annak, hogy a katolikus hívó emberek valóban élő, egymást segítő, összetartó közösséget alkossanak Magyarországon – kívánta a bíboros.

A honlap felépítését és működését elvett *Soósné Erdő Klára*, a munkacsoport egyik tagja ismertette. Elmond-

ta, hogy a szakemberek és a szervezetek listája nyitott. A Katolikus Egyház illetékesei félévente elbírálják a jelentkezőket, akik csatlakozni szeretnének a *Bízd rá magad!* köréhez, és döntést hoznak arról, kik kerülhetnek fel az oldalra.

A honlapon keresztül elérhető, egyre bővülő számú szervezetek és szakemberek nem feltétlenül katolikus háttérűek, ám az Egyház egyfajta minőségbiztosításként egytől egyig mindegyikükért jóáll. Katolikusként nyugodt szívvel kereshetjük bármelyiküket, biztosak lehetünk abban, hogy keresztény értékrendűeknek megfelelő tanácsokat, segítséget fogunk kapni.

A honlap bemutatójának vendége volt *Pál Feri* mentálhigiénés szakember, a budapest-angyalföldi Szent Mihály-templom plébánoshelyettese, aki az egyensúlykeresés szempontjából beszélt a párkapcsolatokról, a családi és a társadalmi viszonyokról. Úgy fogalmazott: minden élő rendszer addig marad fenn, amíg a működéséhez szükséges

energiát fel tudja venni. Mit jelent ez a párkapcsolatok, a család szintjén? Amikor megszűnik az első, a második, a harmadik gyerek, nevelni kell őket, ám emellett dolgozunk, építkezünk, és így nagyon hamar kialakul egy energiahányos állapot. Nincs elég erőnk, időnk, és mivel a munkát és az építkezést nem hagyhatjuk abba, a család, a társkapcsolat az, amiből elveszünk. Egy bizonyos idő elteltével pedig csodálkozunk a tesszük fel a kérdést: hogyan jutottunk idáig? Hiszen szeretettük egymást, van a kapcsolatunknak alapja, hívók vagyunk. A válasz az, hogy minden élő rendszer egyensúlyra törekszik, de energiahányos állapotban csak kóros egyensúlyok jöhetnek létre.

Pál Feri *Albert Einstein* gondolatával zárta az előadását. E szerint az emberek sohasem tudták megoldani az életük nagy problémáit, de vannak, akik megtanultak eligazodni közöttük.

Gyarmati Orsolya
Fotó: Ambrus Marcsi

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

A hirdetések tartalmaért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

ANTIKVITÁS

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása festményt, régiséget vásárol. Üzlet: Bp. VII., Dózsa Gy. u. 44. T.: 06/1-321-7000, 06/20-980-7570 www.visnyei.hu

ÁLLÁS

A ZALAEGERSZEGI SZÚZ MÁRIA SZEPLŐTELEN SZÍVE PLÉBÁNIA kántort keres. Jelentkezés fényképes önéletrajzzal és a munkabérigény megjelölésével a zeg3@martinus.hu e-mail-címre küldött levélben. Bővebb információk: <http://zeg3.martinus.hu>

EGYÉB

PARLAMENTBEN DOLGOZÓ, elvált anyuka örökösödési szerződést kötne idős úrral vagy hölggyel. T.: 06/30-680-5115

GONDOZÁS

91 ÉVES IDŐS HÖLGY MELLÉ keresünk ápolót ott lakással, a Budapest XX. kerület, Lázár utcában. Külön szoba és teljes ellátás biztosított. Fizetés 200.000 Ft/hónap. Jelentkezni lehet: *Gáspár Ágota* 06/20-478-7868

KIADÓ

BUDAFOK legszebb helyén, tetőtér-beépítéses, dupla komfortos, 140 nm alapterületű, bútorozatlan családi házam kiadom, havi 240.000 forintért. Többgenerációs együttélésre kiválóan alkalmas. T.: 06/20-341-9106

IMAÓRÁK

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órákor szentmise.

Imavirrasztás a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készülve a Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (1051 Budapest, Szent István tér 1.) minden csütörtökön 20 órától pénteken hajnali 5 óráig. 21 órákor szentmise. Mindenkit szeretettel várunk!

LELKIGYAKORLAT

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház: Szeptember 24-én 18 órától 27-én 13 óráig: *Ne félj, nem itéllek el. Kiút az abortusz okozta fájdalomból.* Lelkigyakorlat *Kovács Ferenc* diakónus és *Kovácsné Treer Mária* mentálhigiénés lelkgondozó vezetésével. Október 22-én 18 órától 25-én 13 óráig: *Jézus Krisztus megszabadít. Gál Péter* atya lelkigyakorlata. November 11-én 18 órától 14-én 13 óráig *Szentek nyomában. Ocsovai Grácián* atya lelki-gyakorlata. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

BÚCSÚ

A sümegi Fájdalmas Szűzanya búcsújára szeptember 20-án – ha a járványügyi intézkedések nem változnak – szeretettel várják a kedves híveket a ferences atyák. 8-kor és de. 10 órákor lesznek ünnepi misék. A 10 órai mise után körmenet, majd déli 12 órákor is lesz szentmise. Délután fél 3-kor litánia és vecsernye.

MEGHÍVÓ

Találkozz Jézussal 7/24 – 168 óra az Úrral Szegeden. Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus eredeti időpontjában, 2020. szeptember 13–20. között 168 óras szentségimádást szerveznek Szegeden. Helyszín: a Dáni utcai Szent József jezsuita templom kápolnája. Jelentkezni a www.adoratio-szeged.hu/724 honlapon lehet.

Tamás Gergely Alajosért, valamint a Kapisztrán Kórus élő és elhunyt tagjaiért szentmisét mutatnak be az Országúti ferencesek templomában 2020. szeptember 19-én szombaton 18 órákor, melyre várjuk a híveket.

Görögkatolikus Szent Liturgia a libanoni *Szent Charbel* remete tiszteletére, ereklyés áldással Budapesten, a gazdagréti Szent Angyalok-templomban (1112 Budapest, Gazdagréti út 14.). Időpontok: 2020. szeptember 22., kedd 18 óra; október 22., csütörtök 18 óra; november 22., vasárnap 12.15.

Isten Szolgája Márton Áron püspök szentté avatásáért lesz szentmise, halála évfordulójához és a Gyulafehérvári Főegyházmegye védőszentjének, Szent Mihály főangyalnak ünnepéhez kapcsolódva, szeptember 27-én, vasárnap 10 órákor Budapesten, a VIII. kerületi egykori

Rezső téri Magyarok Nagyasszonya-templomban. A szentmisét *Hurgoi Sándor* plébános, a gyulafehérvári érsek titkárának testvére celebrálja. Szeretettel hívunk és várunk mindenkit, különösen a Magyarországon élő vagy itt tartózkodó Erdélyieket.

Rózsafüzért Imádkozók XI. Országos Találkozója lesz Budapesten október 3-án, a Rózsafüzér Királynéja Plébánia (1146 Budapest, Thököly út 56.) búcsúnapiján. Az ünnepi szentmise 10 órákor kezdődik. Bővebb információ: www.rozsafuzerkiralyneja.hu

250 éves az Országúti ferences templom – ünnepségsorozat szeptember 12., szombat és 2020. november 22., vasárnap között. Helyszín: Országúti ferences templom és plébánia (1024 Budapest, Margit krt. 23.). Kivételesen a november 6-ai kerekasztal-beszélgetés.

Bővebb információ: www.orszagutiferen.cesek.hu

HALÁLOZÁS

Isten irgalmas szeretetében bízva az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye és a család tudatja, hogy *Vígassy Mihály* nyugalmazott plébános, pápai prelátus, érdemes esperes, a Regnum Marianum közösség volt házfonőke 2020. március 21-én, életének 73., papságának 47. évében elhunyt. Temetési szertartása 2020. szeptember 29-én 11.15-kor kezdődik a Farkasréti temető Makovecz ravatalozójában (Németvölgyi út). Az engesztelő szentmiseáldozatot aznap este 18 órákor, a krisztinavárosi Havas Boldogasszony-plébániatemplomban mutatják be. Kérjük, hogy ha nem okoz nehézséget, kegyeletüket virág helyett perselyadománnyal fejézzék ki.

Közérdekű hirdetmény

A Panteon Kegyeleti Szolgáltató Kft. 7100 Szekszárd, Alkony u. 1. (telefon: 74/511-755) értesíti az érintett hozzátartozókat, hogy az általa üzemeltetett temetőkben: Alsónána, köztemető Alsónyék, köztemető Alsónyék, református temető Bátaszék, Garay u. köztemető Hőgyész, katolikus temető Mözs, Temető u. katolikus temető Mözs, Temető u. református temető Szedres, köztemető Szekszárd, Alsóvárosi köztemető Szekszárd, Újvárosi köztemető Szekszárd, Szőlőhegyi köztemető Tolna, Hajós u. katolikus temető az 1995. év előtt betemetett sírok a 2010. év előtt megváltott urnahelyek az 1960. év előtt megváltott sírboltok **használati ideje lejárt.**

Kérjük az érintett hozzátartozókat, hogy a temetési helyek újraváltása érdekében a Temetőgondnokságot (Szekszárd, Alkony u. 1.) felkeresni szíveskedjenek. Az újraváltás elmulasztása a temetési hely feletti rendelkezési jog megszűnését vonja maga után. [145/1999. (X.1.) kormányrendelet 18§ (5).] A lejárt használati idejű temetési helyek ezen hirdetmény megjelenését követően 6 hónap múlva, de legkésőbb 2021. március 31-ét követően felszámolásra kerülhetnek. Ezen hirdetményt a 145/1999. (X.1.) kormányrendelet 19§ (3) bekezdésének rendelkezései alapján jelentettük meg.

Első közzététel.

Panteon Kft. temetőgondnokság

www.panteon-temetkezes.hu

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2020. SZEPTEMBER 14.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő: Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábian Attila, Gátas Judit, Kiss Péter, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Eva, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodlík Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • Tördelés: Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közzelmények, gyászjelentések, apróhirdetések feladásá:
+36/1-317-3933; apohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/apohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egyéppéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Európán elhatalmasodott a fogyasztói szemlélet

Hollerich bíboros a hiteles kereszténységről

Gyengébbek leszünk. Mindannyian. Gyengébb lesz Európa, gyengébb lesz az Egyesült Államok és a teljes Nyugat. Gyengébb lesz az Egyház is. A világjárvány csak felgyorsított egy elkerülhetetlen folyamatot – állapítja meg a L’Osservatore Romanóban megjelent interjúban Jean-Claude Hollerich SJ bíboros, luxemburgi érsek, az Európai Unió Püspöki Konferenciái Bizottságának (Comece) elnöke. Alázatosan munkához kell látnunk, föl kell fedeznünk a hitelesebb kereszténységet, és következetesen kell cselekednünk. Fel kell hívunk a figyelmet a szolidaritás fontosságára. Az interjúban a bíboros kifejtette, hogy a szörnyű betegségen túl – amire még nincs vakcina – a fogyasztói szemlélet is fojtogat minket, és nem engedi, hogy hiteles módon éljünk. Veszélyt jelent továbbá a kulturális kereszténység, melynek nincs miből táplálkoznia, és nincs mivel táplálnia. Az interjút teljes terjedelmében közöljük.

Bíboros úr, talán egyetért azzal, hogy ami a pandémiáról folytatott világméretű vitából a leginkább hiányzik, az a felelősségvállalás a világ déli része iránt. Ha figyelembe vesszük például, hogy Afrika olyan, mint egy robbanásra kész bomba – vírusbomba értelemben is –, akkor véleménye szerint a szolidaritásról vagy inkább a realitásról érdemes beszélnünk?

– Azt hiszem, hogy a szolidaritás mindig válasz a realitásra. Afrikát kemény csapás érte. Nem elsősorban a betegek vagy a halottak száma miatt, bár ez igen magas, hanem mert a gazdaság nagyon megcsinylette ezt az időszakot. Az afrikai emberek még szegényebbekké váltak. Föl kell használnunk ezt a válságot arra, hogy megtegyük végre a szolidaritás gesztusát.

Mi Európában gazdagok vagyunk, és ez azért is van, mert kihasználtuk Afrika gazdagságát. Így egész egyszerűen az a helyes, ha testvérként segítünk ezeknek az embereknek, hogy újra egyensúlyra leljenek, és fenn tudják tartani az életüket, anélkül hogy menekülteket küldenének Európába. Keresztényként az egész földért felelősséggel tartozunk. Szolidaritásunk nem ismerhet határokat. Természetesen nagyon igaz, amit a realizmusról mondott. Mert az európai országok, az európai emberek, amikor most a betegekről beszélnek, magukról beszélnek. Mivel a gazdasági visszaesés Európát is érinti, arról beszélnek, hogyan lehet legyőzni a szegénységet a mi kontinensünkön. És ez jogos. De nem feledkezhetünk meg a legszegényebkekről! Krisztus evangéliuma nem engedi, hogy megfeledezzünk róluk.

Legutóbb Ausztriában, az Alpbach Európai Fórumot megnyitó szentmisén Ön arról beszélt, hogy Európa országainak közösen kell fellépniük a világjárvánnyal szemben és a béke érdekében, hogy el ne árulják a keresztény értékeket. Milyen közös fellépésre gondolt?

– Azt hiszem, tennünk kell valamit Afrikáért, ahogyan Amerika tett Európáért a háború után. Nem elég kis segélyprogramokat indítani. Egy átfogó, az egész földrészt érintő fejlesztési tervre van szükség. Ez nehezebb feladat, mint amikor Amerika nyújtott segítséget Európának, mert a mi kontinensünk országai a háború után visszataláltak a demokratikus rendszerekhez. Ám tudjuk, hogy Afrikában olyan politikai rezsimek is vannak, amelyek nem teszik lehetővé, hogy az afrikai népek fejlődjenek. Az is igaz, hogy Európa nincs egyedül

Afrikában. Kína egyre befolyásosabbá válik, érezhető a jelenléte. Közös erőfeszítést kell tehát tennünk Kínával és minden jóakarató emberrel, aki hajlandó cselekedni az afrikai országok fejlődése érdekében.

Mi, a Katolikus Egyház hallatjuk a hangunkat, de Afrikában vannak más egyházak, más vallások is. Milyen jó volna, ha a vallások képesek lennének arra, hogy az emberiség lelkiismeretété válva együtt emeljenek szót az afrikai népek fejlődéséért. Mert Isten egyformán szereti Afrika és Európa népét. Isten nem szereti jobban Európát, ez nyilvánvaló. Ennek az ellenkezőjét gondolni nem más, mint egy látens Európa-központúság kifejeződése. És keresztény nézőpontból ez nem helyes. Ha tudjuk, hogy Isten minden embert szeret, akkor együtt kell cselekednünk. Mert a boldogság, egyfajta jólét, a béke és az igazságosság mindenkit megillet.

Véleménye szerint a mai Európát elegendő megreformálni, vagy inkább új alapokra kell helyezni?

– Töretlen az Európába vetett reményem. Ha az Európai Unió rövid történetére gondolunk

„

Mindannyiunknak szükségünk van az Európai Unióra, és keresztényekként tennünk kell a közjőért. Az Európai Unió nélkül nagyon nehéz lenne a közjóról gondolkodni. Én nem Európa-párti vagyok. A közjó pártján állok. A közjó nagyobb Európánál. Azt hiszem, sokan vannak – ha nem is mind keresztények –, akik megértették ezt, és több, erősebb szolidaritást akarnak

lok, azt látom, hogy sok válsággal kellett már megküzdeni, és Európa valamennyit legyőzte. Azt hiszem, a pandémia kezdetén valós volt a veszély, hogy nem tudunk majd megmaradni egy újfajta világrendben. De most már látszik, hogy Európa megteszi, amit kell. Úgy gondolom, a keresztény egyházaknak és a más vallásokhoz tartozó barátaik-

nak is érezniük kell a felelősségüket, meg kell hallaniuk az európai lelkiismeret hangját. Kicsit többet kell tennünk, mint azelőtt, meg kell mutatnunk a szolidaritást, ami azt jelenti: lemondunk a javaink egy kis részéről, és ezt nem magunkra fordítjuk, hanem megosztjuk másokkal.

A laikus Európának miért olyan nehéz felismernie a cselekvés és a létezés mélyebb értelmét, és miért nehéz kiállnia ezért? Véleménye szerint ez politikai vagy inkább kulturális probléma?

– Azt hiszem, hogy az európai kultúrában valamiképpen máig jelen van a keresztény örökség, és nem a régmúlt romjaként, hanem az európai kultúra eleven részeként. Ez az örökség segít nekünk abban, hogy szolidarisan éljünk. Ez az örökség azokban a politikumokban is ott van, akik nem vallják magukat kereszténynek. Nézzük meg például, milyen volt a Laudato si’ kezdetű enciklika fogadtatása. Még a laikus Európában is nagy a nyitottság az ilyen üzenetekre, különösen a Szentatya üzeneteire. Ez a világi vagy világiasságra törekvő Európa olykor keresztény köntösbe bújik. De ez csupán álca, jelmez. Nem hatják át a keresztény, evangéliumi értékek, csak jelmezből az egészből.

A szolidaritás, az osztozás, az, hogy meg akarjuk osztani a gazdagságunkat a szegényebbekkel és hogy tiszteljük az emberi jogokat, mindez a kereszténység megkülönböztető jegye. De úgy látom, a kereszténység sajnos meggyengült Európában. Azt hiszem, a világjárvány óta is csökkent a templomba járók száma. Mindig szem előtt kell tartanunk, hogy Európát evangelizálni kell. Nem igaz, hogy ez a föld-

rész mindig megmarad kereszténynek. A történelem során sem bizonyult ez igaznak, hiszen voltak időszakok, amikor a teljes kiüresedéssel kellett szembenéznünk. Hirdetnünk kell az evangéliumot Európának, be kell töltenünk az evangelizáció művét. Legfőképpen tettekkel, a viselke-

désünkkel, a segítségnyújtásunkkal, és csak azután a szavainkkal. Mert az emberek joggal vetik a szemünkre: „Mindig ezeket a szavakat halljuk tőletek, de nekünk ezek semmit sem mondanak, mert nem élitek, amit hirdettek.” Isten – a pápa hangján keresztül is – arra hív minket, az Egyházat, hogy váljunk keresztényibbé, legyünk valóban egyszerűbbek és anyagi értelemben is szegényebbek. Mert Európában eluralkodott egy olyan fogyasztói szemlélet, ami már nem hagy bennünket élni. Megfojtjuk az életünket. Mélyreható evangelizációra van szükségünk. Meg kell változnunk, meg kell hallanunk Krisztus hangját, aki mély változásra hív.

Térjünk vissza a világjárványra. Összességében hogyan értékelné az európai országoknak a pandémiával szembeni fellépését?

– Nem volt igazuk azoknak, akik fukarkodtak. Most azonban meg kell várni az Európai Parlamentben és a nemzeti parlamentekben zajló egyeztetéseket. Még nincs vége. Figyelemmel kell kísérnünk a különböző folyamatokat. Véleményem szerint az európai egyház feladatai közé tartozik az is, hogy támogassa ezeket, és közben ne essen abba a kísértésbe, hogy politizálni kezd vagy az egyik megoldást előnyben részesíti a többivel szemben. Ez nem a mi dolgunk. Az viszont igen, hogy hangsúlyozzuk az Európai Unió fontosságát. Mert az Európai Unió nélkül a szegényebb vagy a járvány által jobban sújtott országok, például Olaszország, Franciaország vagy Spanyolország még szegényebb lenne, a gazdag országok pedig, például az északiak nem lehetnének nagy exportőrök. Mindannyi-

unknak szükségünk van az Európai Unióra, és keresztényekként tennünk kell a közjőért. Az Európai Unió nélkül nagyon nehéz lenne a közjóról gondolkodni. Én nem Európa-párti vagyok. A közjó pártján állok. A közjó nagyobb Európánál. Azt hiszem, sokan vannak – ha nem is

mind keresztények –, akik megértették ezt, és több, erősebb szolidaritást akarnak. Mi több és erősebb szolidaritásra hívunk mindenkit, ami gazdasági és politikai téren is megvalósítható.

Mit gondol, végső soron milyen hatással lesz Európára ez a többé-kevésbé drámai helyzet? És az Egyházra?

– A kérdés második felével kezdeném. A saját hazámról azt mondhatom, hogy csökken a katolikusok száma. Azok, akik a helyzet enyhülése után nem tértek vissza a templomokba, mert korábban is csak kulturális okokból jártak misére, nos, ezek a bal- vagy jobboldali kulturális katolikusok biztosan nem jönnek többet. Látták, milyen kényelmes így az élet. Nagyon jól megvannak anélkül, hogy eljőnnének a templomba. Az elsőáldozások, a gyerekeknek tartott hittanórák száma is csökkenni fog, szinte biztos vagyok benne. De ez nem panaszs. A pandémia nélkül is végbement volna ez a folyamat, csak talán tíz évvel tovább tartott volna. De mivel máris eljutottunk erre a pontra, az Egyházat át kell hatnia az alázatnak ahhoz, hogy jobba válhasson, hogy keresztényibbek lehessünk, mert különben a kereszténység kultúrája, ez a pusztán kulturális katolicizmus, amely mögött nincs semmiféle erő, nem tudja majd kiállni az idők próbáját.

Azt hiszem, nagy lehetőség ez az Egyház számára. Meg kell értenünk, mi forog kockán. Cselekednünk kell, ki kell alakítanunk a misszió újabb formáit. Amikor azt mondom, misszió, egyszerre gondolok a tetre és a szóra. Abban is biztos vagyok, hogy a világjárvány utáni világ, az

egész Nyugat, az Egyesült Államok és Európa is gyengébb lesz, mint azelőtt volt, mert a járvány felgyorsított bizonyos folyamatokat, és ez más országok, más gazdaságok számára növekedést hoz. Reálisan kell látnunk mindezt, szakítanunk kell a gondolatainkban élő Európa-központúsá-

gal, és nagy alázattal dolgozunk más országokért az emberiség jövője, a nagyobb igazságosság érdekében. Emellett pedig a Laudato si’ enciklika által kijelölt értelemben el is kell köteleznünk magunkat. Az igazi elköteleződéshez azonban alázat kell. Alázat nélkül nincs valódi elköteleződés.

Mi volt ezekben a hónapokban a legnagyobb csalódása, és mi volt az, ami leginkább reményt adott Önnek?

– A legnagyobb kiábrándulást az jelentette számomra, hogy Európában voltak, akik kizárólag a nemzeti érdekeket szem előtt tartva reagáltak a járványra. Mintha az Európai Unió, a szolidaritás nem is létezne. Ez nagyon fájt. Ilyen volt például a német határ lezárása éppen az abban az esztendőben, amikor Luxemburg a német megszállásának évfordulójára emlékezett: érzéketlenség volt ez az európai történelem iránt. Reményem azonban abból fakad, hogy a vezetők látták és értették ezt, és kijelentették: egy újabb válság, a megbetegedések számának növekedése esetén sem tesznek újra így. És ott van a Krisztusba vetett remény. Számomra ez azt is jelenti, hogy látom a törekénységemet. És azt, hogy ez a törekénység nem fenyegetést jelent, hanem alkalom rá, hogy elmondjam: Jézus Krisztusban van az üdvösségem, ő a reményem. A szava, a keresztthalála, a feltámadása vezet arra, hogy egyre jobban elkötelezzem magam egy igazságosabb társadalomért.

Forrás:
L’Osservatore Romano
Fordította:
Thullner Zsuzsanna
Fotó: Vatican News

Oktatnak és gyógyítanak a bibliai bábfigurák

A közelmúltban egy ismerős hitoktatóval beszélgettem, aki mesélt a plébániai munkájáról. Elmondta, mennyire leköti a kisgyerekek figyelmét, ha bábokkal mutatja be nekik a különböző bibliai jeleneteket. Amikor arról kérdeztem, honnan szerzi be a bábokat, ő egy pályázatra hívatkozott, amelynek köszönhetően a plébániájuk hozzájuthatott Kuruczné Lovas Júlia bábkészleteihez. A bábok készítőjével beszélgettünk.

Öt gyermek édesanyja, fejlesztőpedagógus, és gyerekkora óta szereti a kézművesmunkát. Gyerekeknek is tartott kézműves-foglalkozásokat, egy ideje pedig bibliai bábokat készít. Hogyan jut ideje ennyi mindenre?

– Eredetileg tanítónő és beszédfejlesztő pedagógus vagyok. A gyermekeim születése előtt angol nyelvet tanítottam és kézműves-foglalkozásokat tartottam. A gyermekeim közül kettő már önálló életet él, csak három lakik a szülői házban: ketten egyetemisták, és a legkisebb is tizenhárom éves. Így ma már több időm jut a kézművesmunkáimra. Bár amikor sok a feladatom, mindig észreveszem, hogy milyen lekötöttséget jelent a háztartás.

Mivel foglalkozik egy fejlesztőpedagógus?

– Egy ideje neurofeedback-terápiát – más néven EEG-biofeedback-tréninget – tartottam, elsősorban figyelemzavaros és hiperaktív gyerekeknek. Napjainkban ez az egyik legmodernebb fejlesztő módszer; visszajelzéseket küld a gyerekeknek, aki ezáltal önmagát tudja korrigálni. Egy idő után azonban abbahagytam a terápiás kezeléseket, mert azt tapasztaltam, hogy a gyerekeknek, akik eljutottak hozzám, igazából nem erre volna szükségük. Legtöbbjüknél a család életmódja állt a problémák hátterében, ez vezetett szorongáshoz. Nagyon sok elhanyagolt gyerekkel találkoztam, akiket munkamánias szülők rángattak ide-oda. Így persze könnyen kialakul a kicsiknél a figyelemzavar. A végén már azt vettem észre, hogy én magam beszélem le a szülőt arról, hogy hozzám hozza a gyereket. Sokkal többre ment volna, ha nem tréningre hurcolja, a csodaterápiában reménykedve, hanem inkább focizni viszi, leül mellé beszélgetni, megtanítja bekötni a cipőjét. Mindezt nagyon nehéz megmagyarázni az ilyen szülőknek.

A honlapján olvastam, hogy már kisgyerekként is élvezte, ahogyan a kelmék, a textilek vagy más anyagok alakultak a kezei között. Mikor és hogyan született

meg Önben a gondolat, hogy bibliai bábfigurákat fog készíteni?

– A gyermekeim születéséhez, illetve a 2000-es évek elejéhez kötődik ez az ötlet. Akkoriban a hitoktatók munkájához nem állt rendelkezésre sokféle segédeszköz. Mára sokat változott a helyzet, de alapvetően ma sem dűskálunk a lehetőségekben.

Persze sok múlik a hitoktató alkatán is. Van, aki nagyon szívesen építi be a foglalkozások menetébe a zenét vagy a bábozást. És olyan is akad, aki annyira szuggesztív egyéniség, hogy elég, ha csak leül, és mesél a gyerekeknek. De azt mondhatom, sokan használják a bábfiguráimat a hitoktatásban. Már régóta készítek kesztyű- és ujjbábokat is. Az előbbieket – a méretük miatt – a hitoktatók vagy a nagyobb fiatalok tudják használni, az utóbbiakat viszont a kicsik is az ujjukra húzhatják.

Emlékszik, kit ábrázolt az első bibliai bábja?

– Az első bábfiguráim a családi betlehemünkhöz készültek. Legelőször Mária alakját készítettem el, a Kisjézussal. A felnőtt Jézus megformálásától hosszú ideig tartottam, nehogy olyanra sikerüljön, ami az egész munkától elveszi a kedvemet.

Amikor az én gyerekeim voltak kicsik, nagyon sok plüssállat, szőrmók vette körül őket. Mindegyiknek neve és komoly előélete volt. A feleségem esténként általában a gyerekeink napi örömeit és gondjait szőtte bele ezeknek a kis figuráknak, állatkáknak a történeteibe. Lehet a bibliai bábokkal is segíteni, gyógyítani a gyerekeket?

– Mostanában már olyan figurákat is készítek, amelyekkel a szülők, a nagyszülők is játszhatnak a gyerekekkel, kisunokáikkal. Nyáron olvastam egy doktori dolgozatot, egy református lelkész nő munkáját, ami arról szólt, hogyan lehet bibliai törté-

ben egy pozitív istenkép a jóságos Atyáról. Ez jó hatással lehet rájuk, hozzájárulhat a szorongásuk enyhítéséhez. Ha egy hiperaktív kisgyerek megérti, hogy Jézus sem feltétlenül a legjobb fiúkat választotta tanítványainak, és hogy Péter is inkább kőszikla volt, nem pedig nyuszi, az minden bizonnyal segíthet, hogy jobban elfogadjja magát.

Hogyan kezd egy-egy új báb elkészítésébe? Milyen szempontokat vesz figyelembe a tervezésnél?

– Elsőként mindig azon gondolkodom el, hogy milyen üzenetet szeretnék eljuttatni a bábozás révén az adott korosztályhoz. Tanítónőként nem nehéz kitalálnom, miként lehet elérni a játék során az óvodás és kisiskolás gyerekek lelkéhez, hogyan tudjuk lekötni őket, fölkelteni és fenntartani az érdeklődésüket. Biztos szakmai ártalom, de sokszor már a misén is azon gondolkodom, hogy az adott szentirási szakaszt vajon meg tudnám-e jeleníteni a kicsiknek.

Jézus gyakran beszél képekben, ezeket kell magam előtt látnom ahhoz, hogy a történetet lefordíthassam a gyerekek nyelvére. Mostanában például az foglalkoztat, hogyan tudnám megformázni a tevét, aki át akar jutni a tű fókán, azaz a kiskapun, amit a bibliai időkben a nagy városkapu bezárása után is mindig nyitva hagytak. Ehhez persze szükség van egy olyan kapumaketre is, amelyen

a teve csak úgy tud átmenni, ha lepakolják róla a nagy terhét. A terveim között szerepel egy Szent Miklós- és egy Szent Rita-báb, illetve a kis Jézus születésének betlehemi jelenetében szereplő összes figura elkészítése ujjbábokként. Kesztyűbábok már vannak ezekben a témákban, de a kisgyerekek azokkal nem tudnak játszani.

Kap visszajelzéseket a szülőktől, a hitoktatóktól?

– Igen, gyakran. Örülök, amikor megemlíti, hogy a viselkedészavaros gyerekeket is sikerül lekötniük a bábozással. Sokan számolnak be arról, hogy a bábjátékkal színeesebbé vált a hitoktatás. Hasznosnak tartják azt is, hogy az ujjbábokkal a kicsiket is be lehet vonni a foglalkozásokba. Szeretik, hogy a készletben küldött bábok ruhája mind más és más, ami segíti a gyerekeket a szereplők megkülönböztetésében és a történetek megértésében. A hitoktatók pozitívan értékelik azt is, hogy a figurák egy ré-

sze sokoldalúan használható, több bibliai alak megszemélyesítésére is alkalmas. Értéknek tekintik továbbá, hogy a bábok természetes anyagok felhasználásával készülnek. Külön öröm számomra, hogy bábfiguráim már a határon túlra, Kárpátaljára és Bőjte Csaba dévai gyermekalapítványához is eljutottak.

Bókay László
Fotó: Merényi Zita

Stefan Wyszyński bíboros az Úr imájáról

Megjelent az Új Ember kiadványok legújabb kötete

Az Új Ember kiadványok sorozat legújabb kötetében Varsó szent életű érseke, Stefan Wyszyński lengyel bíboros egyik legismertebb írását adjuk közre, melyben az Úr imádságáról elmélkedik.

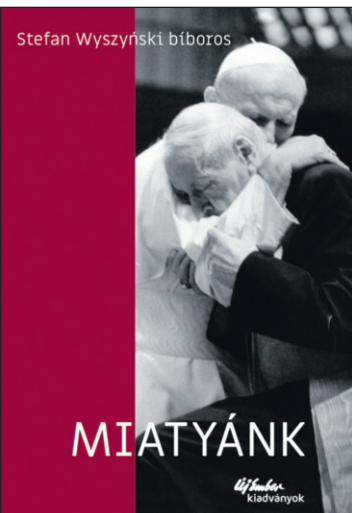
Mint arról olvasóink is értesülhettek, a járványhelyzet miatt elhalasztották Stefan Wyszyński bíboros (1901–1981) boldoggá avatását. Bár az még bizonytalan, hogy mikor tartják meg az eseményt, az érdeklődők kötetünk segítségével már most közelebb kerülhetnek Varsó egykori érsekének gondolataihoz.

Ahogyan azt a kötetben is olvasható életrajzból megtudjuk, Stefan Wyszyński 1901. augusztus 3-án született egy kis kelet-lengyelországi faluban, Zuzelában. Mivel gyermekkorától papi pályára készült, 1917-ben felvételét kérte a wrocławski küsszemináriumba. Huszonharmadik szü-

letésnapján, 1924. augusztus 3-án szentelték pappá Włocławekben. Első szentmiséjét két nappal később, augusztus 5-én mutatta be Jasna Górán, a częstochowai Fekete Madonna kegykapolnájában.

A II. világháború kitörése idején Wyszyński már ismert professzorként felkerült a németek által körözött személyek listájára. 1944-ben belépett a Honi Hadseregbe (a II. világháború idején az ország függetlenségéért küzdő lengyel ellenállási szervezet – a szerg.). A varsói felkelés alatt Laskiban a forradalmi kórház lelkésze volt. 1945-ben viszont Włocławekbe, ahol részt vett a szeminárium újja-

építésében. Alig végeztek a munkával, amikor 1946-ban XII. Piusz pápa kinevezte Lublin püspökévé. Két évvel később, 1948-ban, Hlond bíboros halála után Gniezno és Varsó érseke, Lengyelország prímása lett. A kommunista hatalom nyílt támadást indított a Katolikus Egyház ellen, amelyet immár az állami hatalomtól egyedül független intézményként legfőbb ellenfelének tekintett. A lengyel püspöki kar és az állami vezetés által 1950-ben aláírt hivatalos megállapodást ugyan a kommunista rendszeresen megszegték, de Wyszyński folytatta a párbeszédet, és kompromisszumos megoldásokra törekedett. A papok és a püspökök állami kinevezése ellen azonban a püspöki karral együtt határozottan tiltakozott. Válaszul 1953. szeptember 25-én letartóztatták, és internálták. 1956. október 28-án tért vissza Varsóba. Szabadon bocsátásának nem titkolt célja az országban kialakult társadalmi feszültség oldása volt.

tember 25-én letartóztatták, és internálták. 1956. október 28-án tért vissza Varsóba. Szabadon bocsátásának nem titkolt célja az országban kialakult társadalmi feszültség oldása volt.

A következő évben Wyszyński bíboros megnyitotta a keresztény lengyel államiség millenniumának előkészületeit. A 60-as évek végétől a prímás nemcsak az egyházi, de a lengyel társadalmi életnek is egyre jelentősebb szereplője lett. 1967-ben *A társadalmi szeretethadjárat ábécéje* címmel fogalmazta meg új, tíz pontból álló lelkipásztori programját. A 70-es években rendszeresen fölemelte szavát az emberi jogok, különösen a lelkiismereti és vallásszabadság, valamint az élethez való jog védelmében.

Nem feledkezhetünk meg emellett Wyszyński bíborosnak az egyetemes Egyházban betöltött szerepéről sem. 1962–1965 között részt vett a II. vatikáni zsinat valamennyi ülésén. Végül, de nem utolsósorban sokak szerint fontos

szerpe volt a krakkói érsek, Karol Wojtyła pápává választásában is. A történelmi esemény élete és prímási szolgálata megkoronázásának tekinthető. 1979 júniusában még a lengyel egyház vezetőjeként köszönthette szülőföldjén az első alkalommal hazájába látogató II. János Pált.

Az Úr imádságáról már sokan sokféle szempontból írtak. Stefan Wyszyński bíboros elmélkedése egyszerre személyes és közösségi, elmélyült és gyakorlati. A könyvet *Koncz Éva* fordításában olvashatják.

A kötet megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V., Ferenciek tere 7–8.; nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek 9–17 óráig; szerdán 10–18 óráig) vagy megrendelhető az Új Ember online könyvárúházból (bolt.ujember.hu).

Baranyai Béla